په سویډن کې د پښتو ژبې
د زدکوونکو له پاره

د پښتو ځلورم کتاب

۴

2025-02-23

لیکونکی: عبدالعلي رسول زاده

https://pashto.se

alirasulzada@hotmail.com

په سویډن کې د پښتو ژبې د زدکوونکو له پاره د پښتو څلورم کتاب

۲۳\ ۲ \۲۰۲۵

۴

لیکونکی : عبدالعلي رسولزاده

بسم الله الرحمن الرحیم
تر پیل له مخته خبري

د دغه کتاب د بیا له را منځته کولو لامل او بیا سر له نوي نظر او ترتیبولو انګېزه او لوستونکو ته مشوره.

د شلمي پېړۍ په اویایمه لسیزه کي د افغانستان د پوهني وزارت ته له امریکا څخه یو ټیم د کولمبیا ټیم په نامه راغی. د دغه ټیم کارکوونکو د تعلیمي نصاب په برخه کي تخصص لاره. دوی د تدریسي کتابو د لیکلو په یوه نوي سلسله پیل و کړ. نه یوائي د پښتو بلکي د زیاتو مضامینو تدریسي کتابونه ئې و لیکل. دغه کتاب هم یو د هغو له جملې څخه وو.

د اویایمي (۷۰) لسیزي په وروستیو کلونو کي چي شوروي یرغلګرو لښکرو پر افغانستان یرغل و کړ. له اثره ئې زیات افغانان له هیواده مهاجر شول. یو شمېر په نیژدې ګاونډیو هیوادو کي او نور ئې بیا په لیریو لوېدیځو هیوادو کي میشت شول. د هغو له جملې څخه یو هم زه عبدالعلي رسولزاده وم چي له خپلي کورنۍ سره سویډن ته را مهاجر شوم.

له ښه مرغه دلته په سویډن کي مهاجرو کوچنیان او ځوانان د ښوونځیو په تعلیمي نصاب کي د مورنۍ ژبي او کلتور د زدکړي او ودي حق لري.

د ۱۹۸۳ م کال د مارچ په میاشت کي د لومړي ځل لپاره ما عبدالعلي رسولزاده د پښتو او دري ژبو د ښوونکي په توګه په مالمو ښار کي د دواړو مورنیو ژبو په تدریس پیل و کړ.

د تدریسي موادو په برخه کي مي کوښښ و کړ چي یو څه معتدل مواد پیدا کړم. هغه وو چي دغه سلسله مي پسله ډیرو هڅو را پیدا او تدریس ته آماده کړه. په کراره کراره مي تمرینونه ور ته و لیکل او کوښښ مي و کړ چي د خپلو همکارانو سره په ګډه یې د هغو کورس پلانونو سره برابر کړم کوم چي د سویډن د پوهني له وزارت له خوا را معرفي شوي ول. دا دئ اوس مي یو ځل بیا سر له نوي را اېډېټ او د پښتو په تدریسي پاڼه www.pashto. کي ځاي پر ځای کړه او په کراره کراره به

هغه نور کتابونه او تدریسي مواد هم اپډېټ او په نومورې پاڼه کې ځای پر ځای کړم کړم.

دغه اوس 20250218 مي د یوې اونۍ په جریان کي بیا سر له نوي اپډېټ کړ. که کوم څه پاته وي ښاغلي\ آغلي ښوونکي ئې را ته په ګوته کولای شي.

په ځینو تدریسي کتابو کي ښکلي ښکلي رسمونه او عکسونه شته او په دغه کتاب\ دغو کتابو کي رسمونه خالي دي. له دغو رسمونو څخه هدف دا دئ:
ـ کله چي زدکوونکي د ورځي لوست و لولي، پر تمرینونو کار و کړي بیا نو د رسمونه په رنګولو پیل کوي.

ـ په دغه کار سره له یوې خوا زدکوونکی په پاڼه کي له لیکلو او لوستلو څخه نه ستړی کیږي او له بلي خوا په پاڼه کي ډېر پاته کیږي او د نورو ټولګیوالو له مزاحمت او ازار سبب نه ګرځي. دا ځکه چي زموږ د ښوونکو په تدریسي ټولګیو کي د ګډو سویو زدکوونکي ناست وي.

که څه هم په دغه کتاب کي ډېر مخونه را غلي دي. ښوونکي مجبور نه دي چي دغه ټول مخونه تدریس کړي، بلکي خپل تدریسي پلان او د زدکوونکو حوصلې ته په کتلو سره دي هغومره مخونه ور ته کاپي او تدریس کړي.

بل دا چي پر هر کتاب چي د کتاب نومره لیکې ده دا د دې په معنا نه ده چي خامخا دې څلورم کتاب څلورم ټولګي ته تدریس شي. هر کتاب او د مخونو شمېر دي د زده کوونکو له سویې سره برابر کاپي او له تدریسي پلان سره برابر غوره او تدریس شي.

بل دا چي له لومړي سره دي کوښښ و شي چي د هر کتاب لږ لږ مخونه کاپي شي او بیا وروسته د اړتیا په وخت کي نور نور کاپي شي. دا کار به یوه اندازه اقتصادي وي.

په درنښت
عبدالعلي رسول زاده
مالمو سویډن ۲۸\۱۲\۲۰۰۵
alirasulzada@hotmail .com

۲۰\۲\۲۰۲۵

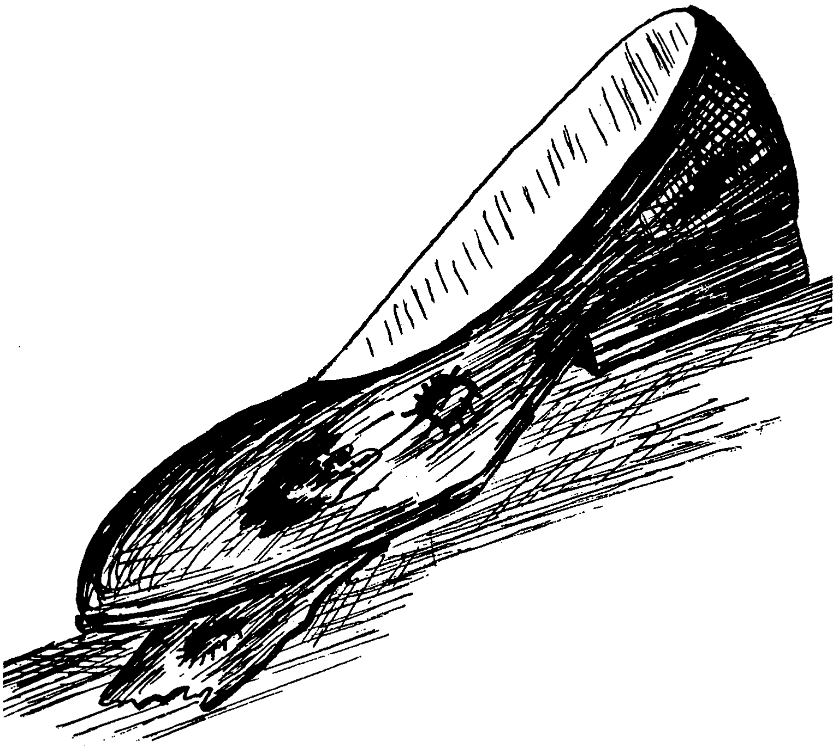

د ملالۍ بوټونه

ملالۍ خپلي مور ته و ويل ،" موري ، ډېر وخت کيږي چي مور له ښوونځي څخه رخصت شوي يو . ما په رخصتۍ کي له ملګرو سره لوبي وکړلې. زموږ رخصتي ډېره ښه تېره شوه. خو موري زموږ ښوونځی کله شروع کيږي"؟

مور يې و ويل ،" ستاسي ښوونځی درې ورځي وروسته شروع کيږي".

تمرين :

د لاندي کلمو څخه د پورتني لوست سره برابري جملې جوړې کړئ !

مثال: وویل ته خپلي ملالۍ مور

جواب: ملالۍ خپلي مور ته و ویل :

۱ـ وخت ډېر موري ، کيږي

موري ،—————————————————————————

۲ـ د رخصت ښوونځي موږ چي څخه شوي یو .

چي موږ —————————————————————————

۳ـ په رخصتۍ کي لوبي ما له ملګرو سره وکړې.

ما په —————————————————————————

۴ـ رخصتي ډېره زموږ ښه تېره شوه .

زموږ —————————————————————————

۵ـ موري خو ښوونځی زموږ شروع کله کيږي.

خو موري —————————————————————————

۶ـ و ویل ، مور یې

مور —————————————————————————

۷ـ ښوونځی ستاسي وروسته ورځي درې شروع کيږي.

ستاسي —————————————————————————

کله چي ملالۍ د مور خبره واوربده ، ژر پلار ته ورغله او و یې ویل ، " زموږ ښوونځی درې ورځې وروسته شروع کیږي . زه کالي ، کتابچې او قلم لرم خو بوټونه مي زاړه دي. وګوره پلاره ، بوټونه مي څومره زاړه شوي دي" .

پلار یې و ویل ، " هو لوري ، بوټونه دي زاړه شوي دي" .

تمرین:

د لاندي کلمو څخه د پورتني لوست سره برابري جملې جوړې کړئ!

مثال: چي ملالۍ کله د مور واورېده خبره

جواب: کله چي ملالۍ د مور خبره واورېده

۱- پلار ژر ته ورغله

ژر ــ

۲- زموږ او ويې ويل، درې ورځي ښوونځی شروع کيږي وروسته

او و يې ــ

۳- کتابچې زه کالي، او لرم قلم

زه ــ

۴- خو مي زاړه بوټونه دي شوي

خو ــ

۵- پلاره، وګوره مي زاړه بوټونه څومره شوي دي.

پلاره ـــ

۶- يې و ويل، پلار لوري هو، دي زاړه بوټونه شوي دي

پلار ــ

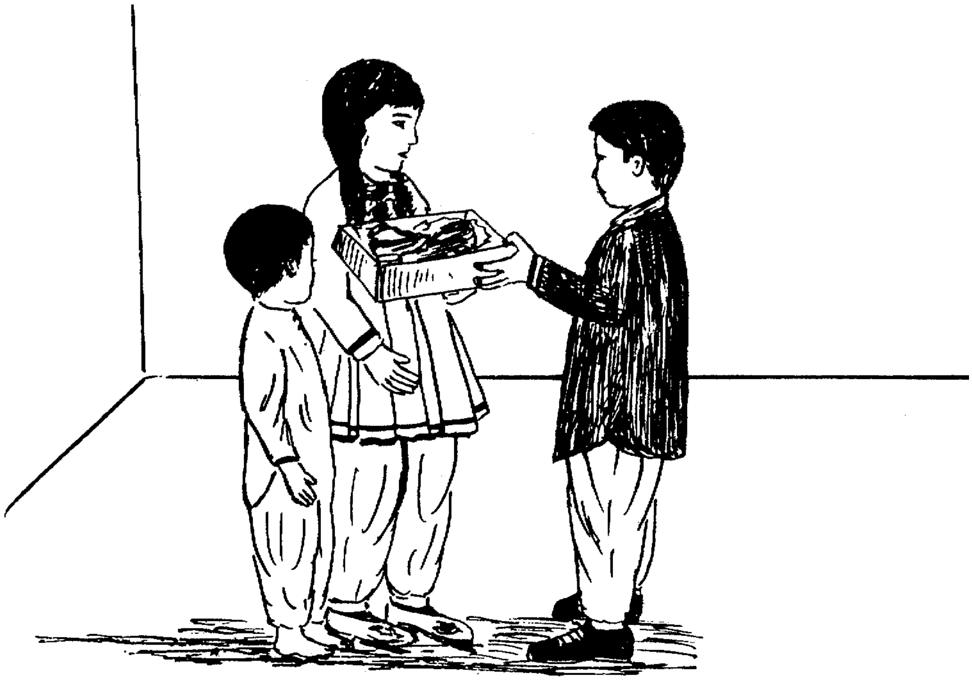

سدو ملالۍ او زمرک ته وویل، " وګورئ، پلار بوټونه
را وړي دي. څومره ښه بوټونه دي. زه د ښوونځي له پاره
کالي، کتابچې او قلم لرم. بوټونه مې هم نوي دي خو
ستاسي بوټونه زاړه شوي وه. پلار دغه نوي بوټونه تاسي ته
را وړي دي. واخلئ، خپل نوي بوټونه مو واخلئ".

تمرین:

د لاندي جملو خالي ځایونه د پورتنۍ پاڼي په مناسبو کلمو ډک کړئ!

مثال: سدو __________ او ___________ **ته و ویل،**

جواب: سدو ***ملالۍ*** او ***زمرک*** **ته و ویل،**

۱- و ګورئ __________ بوټونه __________ دي.

۲- څومره ښه __________ دي.

۳- زه د __________ له پاره ________، _______ او __________ لرم.

۴- __________ مي هم __________ دي.

۵- خو __________ بوټونه _________ شوي وه.

۶- پلار دغه________ بوټونه _________ ته _________ دي.

۷- واخلئ __________ نوي __________ مو __________.

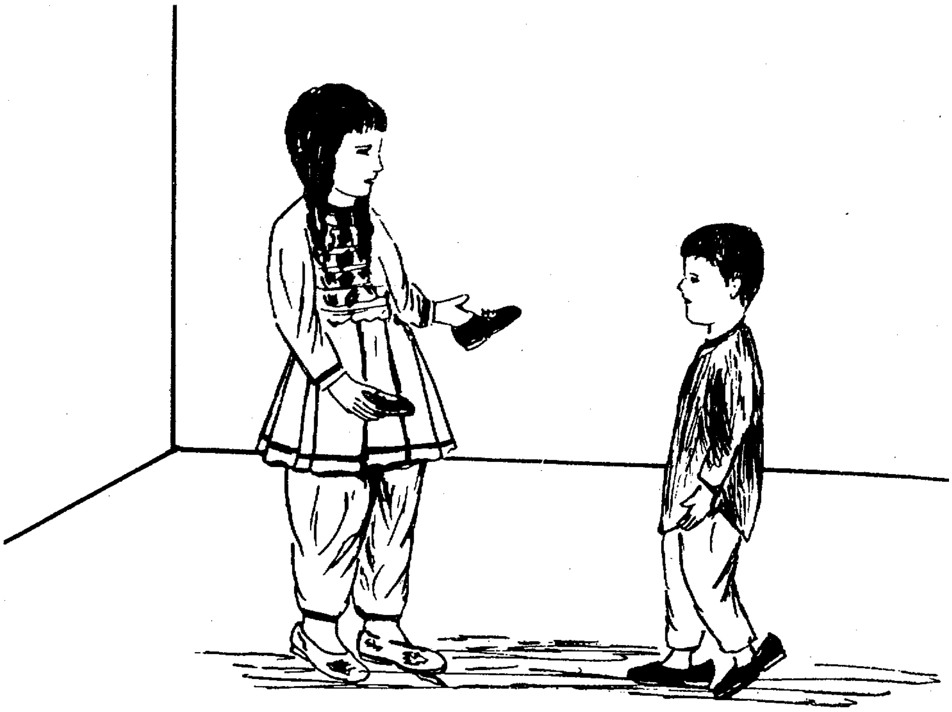

ملالۍ و ويل ، " زمرکه ، دا بوټونه زما دي . دا بوټونه ستا په پښو لوی دي . دغه دي خپل بوټونه دي واخله ، زما بوټونه را کړه ".

زمرک خپل بوټونه واخيستل او د ملالۍ بوټونه يې ور کړل.

تمرين:

د لاندي جملو خالي ځايونه د لوړي پاڼي په مناسبو کلمو ډک کړئ!

مثال: __________ و ويل، __________، دا بوټونه __________ دي.

جواب: ملالۍ و ويل، ***زمرکه*** دا بوټونه ***زما*** دي.

۱ـ دا __________ ستا په __________ لوی دي.

۲ـ __________ دي __________ بوټونه دي ____________،

۳ـ زما __________ راکړه.

۴ـ زمرک __________ بوټونه __________

۵ـ او د __________ بوټونه يې ور کړل.

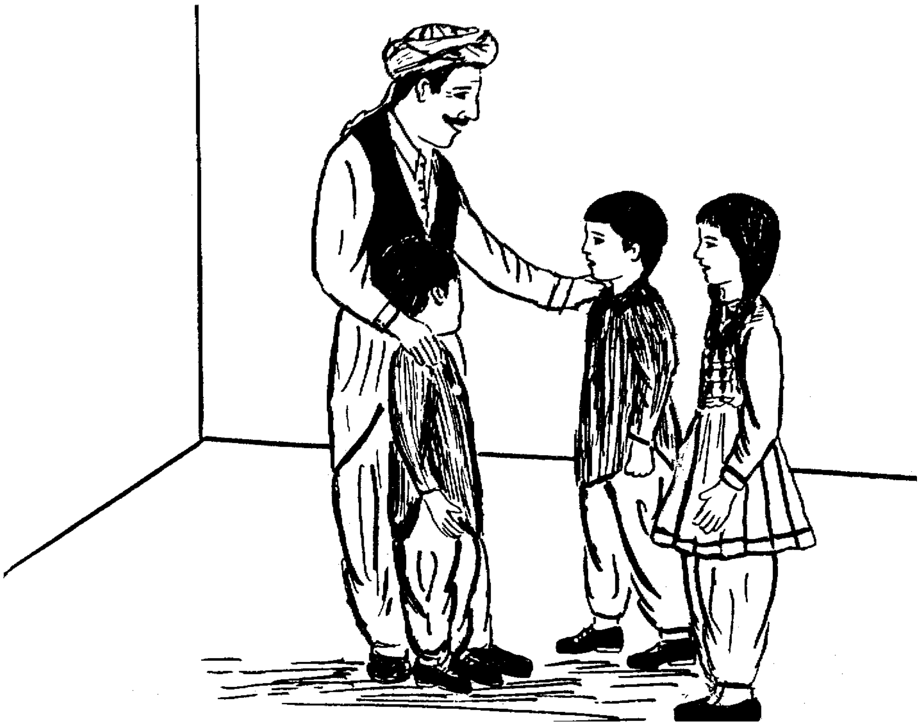

پلار ملالۍ او زمرک ته و ویل ، ” خپل نوي بوټونه مو په پښو کړل ؟ خوښ مو شول “؟

زمرک و ویل ، ” هو پلاره ، خپل نوي بوټونه مو په پښو کړل. ډېر مو خوښ شول “.

ملالۍ و ویل ، ” پلاره ، اوس موږ د ښوونځي له پاره کالي، کتابچې او قلمونه لرو ، بوټونه مو هم نوي شول . له تاسي څخه ډېره خوښي کوو “.

لغاتونه :

ښوونځی مکتب ځومره څونه

تمرين :

د لاندي کلمو څخه جملې جوړې کړئ!

مثال : پلار

جواب : پلار پر ما ګران دئ.

۱ـ بوټونه ____

۲ـ ملالۍ ____

۳ـ خپل ____

۴ـ نوي ____

۵ـ په پښو کړل ____

۶ـ ډېر ____

۷ـ خوښ ____

۸ـ له پاره ____

۹ـ کالي ____

۱۰ـ هم ____

۱۱ـ خوښي ____

اسم (نوم) Substantiv

اسم یا نوم د شیانو ، ځایو ، انسانانو ، حیواناتو او نورو نوم دئ لکه: قلم ، ښوونځی، خونه (کوټه)، سړی ، نجلۍ ، هلک ، سدو ، پسه ، ژړا او نور.

لاندي یو څو جملې در کول سوي دي ، په هره جمله کي تر اسم لاندي خط کش سوی دئ و یې لولۍ:

۱ـ د ملالۍ بوټونه.

۲ـ ملالۍ خپلي مور ته و ویل.

۳ـ ډېر وخت کیږي چي مور له ښوونځي څخه رخصت شوي یو.

۴ـ سدو ملالۍ او زمرک ته و ویل.

۵ـ زه د ښوونځي له پاره کالي ، کتابچې ، او قلم لرم.

تمرین: لاندي جملې و لولئ او تر اسمونو لاندي یې خط کش کړئ.

۱ـ پلار دغه نوي بوټونه تاسي ته را وړي دي.

۲ـ دا بوټونه ستا په پښو لوی دي.

۳ـ زمرک خپل بوټونه واخیستل او د ملالۍ بوټونه یې ور کړل.

۴ـ پلار یې و ویل ، "هو لوري ، بوټونه دي زاړه شوي دي".

۵ـ زموږ ښوونځی درې ورځي وروسته شروع کیږي.

۶ـ ما په رخصتۍ کي له ملګرو سره لوبي و کړې.

اسم یا مفرد (یو) یا جمع (ډېر) وي لکه:

مفرد (یو)	جمع (ډېر)
قلم	قلمان یا قلمونه
هلک	هلکان
مور	میندي
نجلۍ ، جلکۍ	نجوني ، جلکیاني

زده کوونکي دي په خپله د تېر لوست څخه لس اسمونه را پیدا کړي او د مفرد او جمع په شکل دي یې و لیکي ____

____

د لوبو میدان

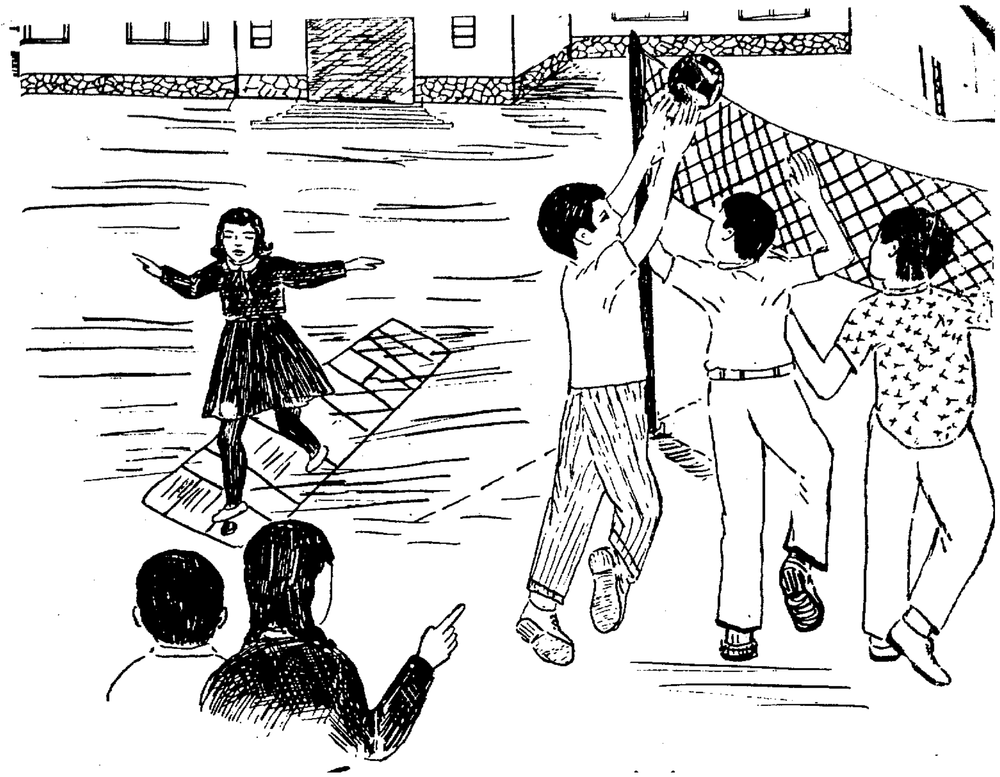

سدو ملالۍ ته و ویل ، " وګوره ، نجوني او هلکان د ښوونځي په میدان کې لوبې کوي ".

ملالۍ و ویل ، " هو ، هلکان والي بال کوي . نجوني دمبۍ کوي ".

سدو و ویل ، " زه ځم د هلکانو سره والي بال کوم ".

ملالۍ و ویل ، " زه هم ځم له نجونو سره دمبۍ کوم ".

تمرین:

د لاندي کلمو څخه د پورتني لوست سره برابري جملې جوړې کړئ!

مثال: ملالۍ ته و ویل سدو

جواب: سدو ملالۍ ته و ویل.

۱ـ هلکان و ګوره نجوني او لوبي کوي د ښوونځي په میدان کي

وګوره، نجوني ____

۲ـ هو، هلکان کوي والي بال

هو، ____

۳ـ کوي نجوني دمبې

نجوني ____

۴ـ زه څم والي بال د کوم هلکانو سره سدو و ویل،

سدو و ویل، ____

۵ـ زه هم څم دمبې د نجونو سره کوم ملالۍ و ویل،

ملالۍ و ویل، ____

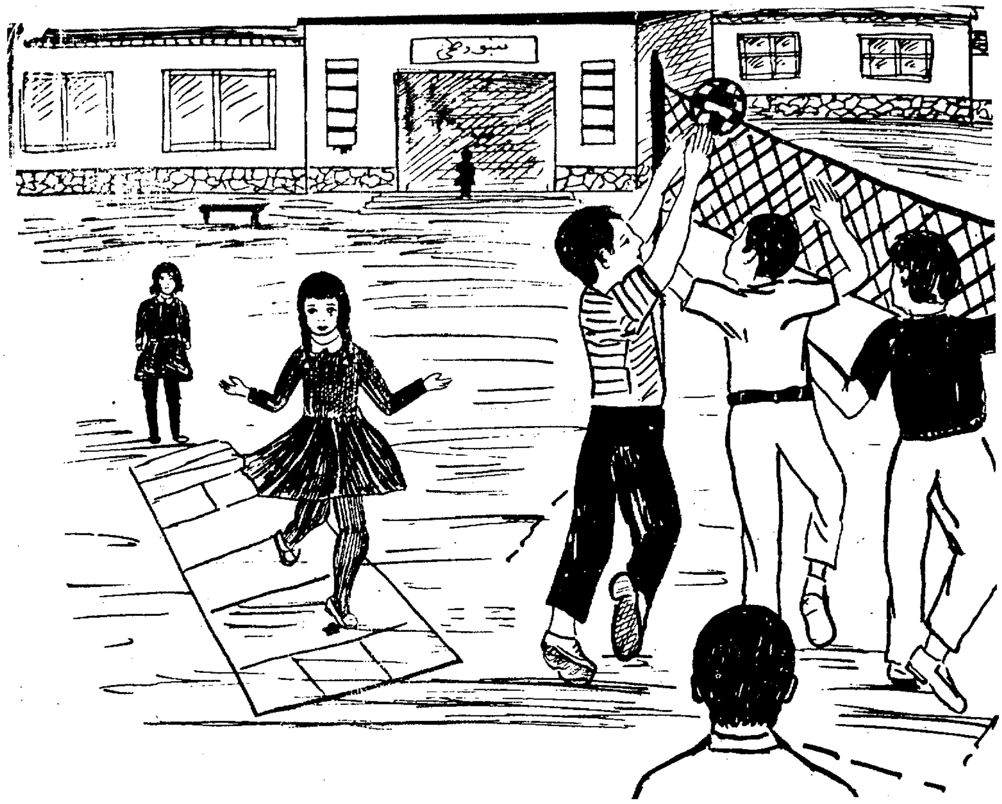

ملالۍ نجونو ته ورغله چې د هغو سره دمبۍ و کړي. سدو هلکانو ته ورغی چې د هغو سره والي بال و کړي. هلکان لوی وه خو سدو کوچنی و.

سدو هلکانو ته و ویل، "زه ستاسي سره والي بال و کړم"؟

هلکانو ور ته و ویل، "یه، ته کوچنی یې".

تمرين :
لاندي پښتو لغاتونه په سويډني معنا کړئ!

مثال : نجونو ته
جواب : Till flickor

۱ـ ورغله

____

۲ـ د هغو سره

____

۳ـ چي

____

۴ـ هلکان

____

۵ـ لوی وه

____

۶ـ ستاسي سره

____

۷ـ يه ، ته کوچنی يې

____

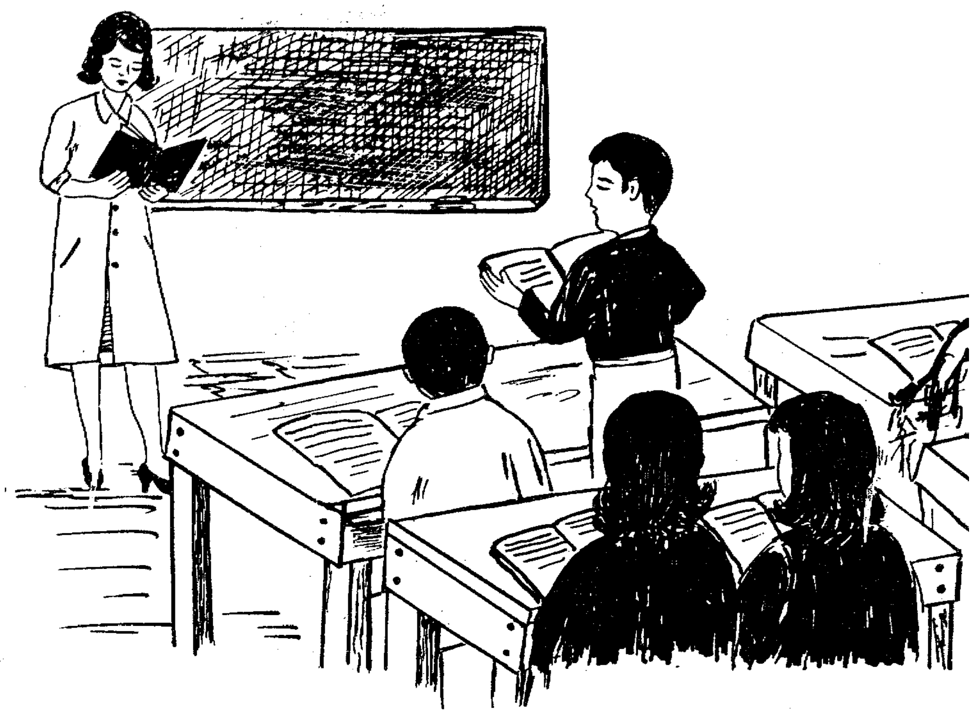

زنګ و وهل شو . ټول زده کونکي ټولګیو ته ولاړل .

ښوونکي و ویل ، ”سور ګله ، پنځم مخ و لوله“. سور ګل د کتاب پنځم مخ لوست . سدو خپل کتاب ته نه کتل ، فکر یې لوست ته نه وو . د سدو فکر بل ځای وو . د رخصتۍ زنګ و وهل شو ، ټول زده کوونکي کورو ته ولاړل .

تمرين :

لاندي جملې په سويډني معنا کړئ !

مثال : ښوونکي و ويل

جواب : Läraren sa

۱ ـ ټول زده کوونکي ټولګيو ته ولاړل.

---

۲ ـ سور ګله ، د کتاب پنځم مخ و لوله

---

۳ ـ سور کل د کتاب پنځم مخ لوست

---

۴ ـ سدو خپل کتاب ته نه کتل

---

۵ ـ د لوست وخت خلاص شو

---

۶ ـ ټول زده کوونکي کورو ته ولاړل

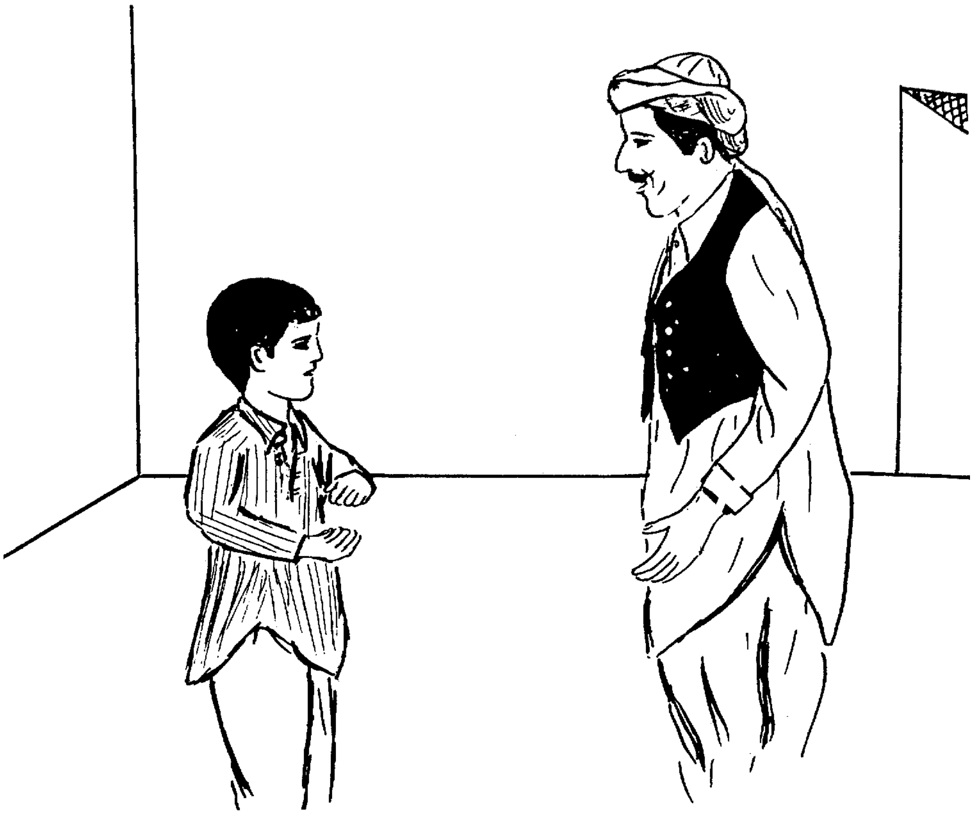

سدو پلار ته و ویل ، " نن نجونو د ښوونځي په میدان کي لوبي کولې. ملالۍ له نجونو سره دمبۍ و کړه . هلکانو والي بال کاوه. زه یې نه پرېښودم چي والي بال ور سره و کړم ، ما ته یې و ویل چي ته کوچنی یې ".

پلار یې و ویل ، " هو ، کوچني هلکان د لویو هلکانو سره والي بال نه شي کولای ".

تمرین :

لاندي جملې په سویډني ترجمه کړئ!

مثال: سدو پلار ته و ویل

جواب: Saddå sa till sin pappa

۱ـ نن نجونو او هلکانو

____

۲ـ د ښوونځي په میدان کي لوبي کولې.

____

۳ـ ملالۍ د نجونو سره دمبۍ و کړه .

____

۴ـ هلکانو والي بال کاوه.

____

۵ـ ما ته یې و ویل چي ته کوچنی یې.

____

۶ـ پلار یې و ویل ،

____

۷ـ هو ، ته کوچنی یې .

____

په دا بله ورځ د سدو پلار یو کوچنی توپ راوړ. سدو ته یې و ویل، "دا دی تا ته مي کوچنی توپ راوړی دی. په دغه توپ لوبي کوه. د والي بال توپ د لویو هلکانو له پاره دی".

سدو و ویل، "پلاره، زه هم لوی یم. و ګوره لوی نه یم"؟

پلار یې و ویل، "هو، ته لوی یې. ته په دوهم ټولګي کي یې، خو د لوړو ټولګیو هلکان تر تا لوی دي".

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: په دا بله ورځ د سدو پلار یو کوچني توپ راوړ.

بوټ
ورځ
کتاب

۱ـ سدو ته یې و ویل، دا دئ ________ مي کوچنی توپ را وړی دئ.

مور ته
ملالۍ ته
تا ته

۲ـ په دغه توپ __________ کوه.

لوبي
پخول
رسم

۳ـ د والي بال توپ د لویو __________ له پاره دئ.

ښځو
هلکانو
نجونو

۴ـ سدو و ویل، "پلاره، زه هم ________ یم.

لوی
کوچنی
ښوونکی

۵ـ و ګوره _________ نه یم"؟

کوچنی
لوی
نجلۍ

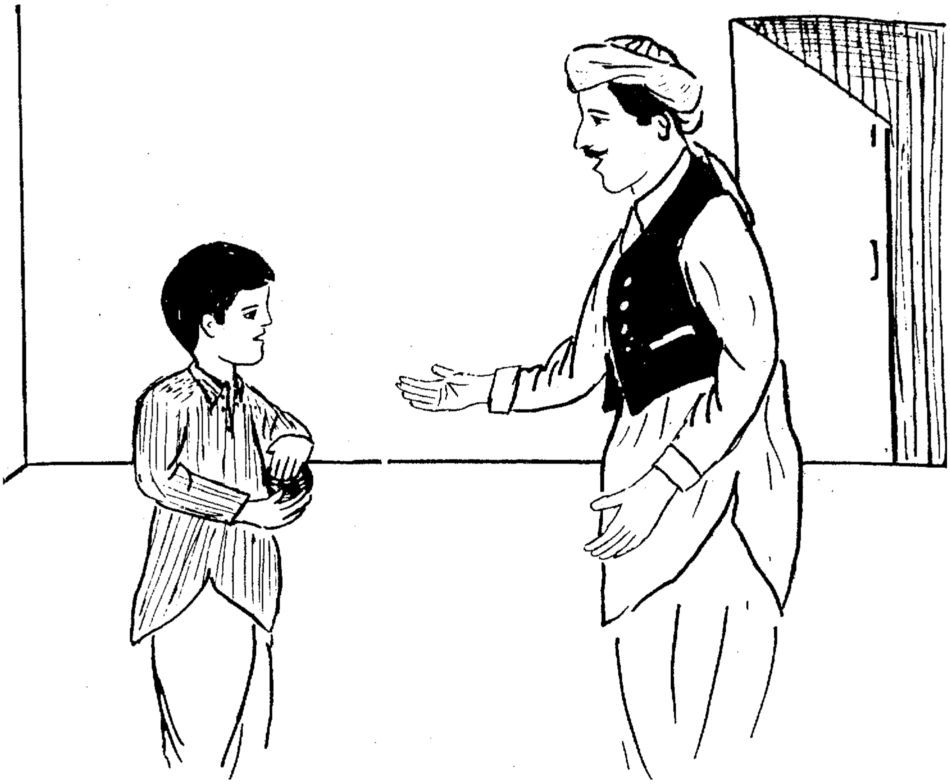

سدو و ویل، "هو، لوی هلکان په لوړو ټولګیو کي دي. زه په دوهم ټولګي کي یم. زه به د کوچنیو هلکانو سره لوبي کوم. زه هم چي لوړو ټولګیو ته ولاړ شم بیا به د لویو هلکانو سره لوبي کوم".

لغاتونه:

لوبي	بازی	و لوله	و وایه
لوست	سبق	ټولګی	صنف

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: په دا بله ـــورځــــ د سدو پلار یو کوچني توپ راوړ.

بوټ

ورځ

کتاب

۱ـ سدو و ویل، هو، لوی هلکان په ـــــــــــــــ ټولګیو کې دي

لوړو

ټولګیو

ښارونو

۲ـ زه په دوهم ـــــــــــــــ کې یم

ټولګي

ښوونځي

تلویزیون

۳ـ ـــــــــــــــ د کوچنیو هلکانو سره لوبې کوم

دوی به

زه به

تاسي به

۴ـ زه هم چې لوړو ـــــــــــــ ته ولاړ شم

ټولګیو

کورونو

خلکو

۵ـ بیا به ـــــــــــ هلکانو سره لوبې کوم

کوچنیو

لویو

نورو

اخـتـــر

موږ افغانان په هر کال کي دوه ځله اختر لرو چي یو یې کوچنی او بل یې لوی اختر دئ. کوچنی اختر درې ورځي وي. دا اختر د دې له پاره وي چي تر مخه یې مسلمانانو یوه میاشت روژه نیولې وي او د اختر تر لومړۍ ورځي د مخه روژه خلاصه شي.

لوی اختر ځکه وي چي مسلمانان پدغه اختر کي حج ته ځي او خلک په کورو کي پسونه ، غوایي او وزې حلالوي او خوارانو ته یې ور کوي. حج د سعودي عربستان په هیواد کي د مکې او مدینې شریفي په ښارونو کي کوي. لوی اختر څلور ورځي وي. د لوی اختر تر ورځي مخکي یوه ورځ رخصتي وي چي هغه ورځ د عرفات د ورځي په نامه بلل کیږي.

عرفات په مکه شریفه کي یو میدان دئ چي د عرفات په ورځ هلته ټول حاجیان سره را ټولیږي. د اختر په لومړۍ ورځ خلک د اختر د لمانځه له پاره عیدګاه ته ځي.

د اختر په ورځو کي خلک خوشال وي، نوي کالي اغوندي. ښه خواړه خوري ، یو د بل کورونو ته ځي او مېلې کوي. کوچنیانو ته پیسې ، کلچې او خوږې ور کوي. کشران د مشرانو لاسونه ور مچوي.

تمرين :

ښوونکی دي له زده کوونکو سره مرسته و کړي!

۱ـ موږ په یوه کال کي څو اخترونه لرو او نومونه يې څه دي ؟

موږ ـــ

يو ـــ

۲ـ د اختر په ورځو کي کوچنيان څه کوي ؟

د اختر ـــ

۳ـ د اختر په ورځو کي خلک کوچنيانو ته څه شی ور کوي ؟

د اختر په ورځو کي ـــ

۴ـ د اختر په ورځو کي خلک څه شی خوري ؟

د اختر ـــ

۵ـ حاجيان چيري حج کوي ؟

حاجيان ـــ

۶ـ د عرفات ورځ کومه ورځ ده ؟

د عرفات ـــ

۷ـ عيدګاه د څه له پاره ده ؟

عيدګاه د ـــ

تمرين :

لاندي سويډني جملې په پښتو ترجمه کړئ!

مثال : Jag har en penna.

جواب : زه يو قلم لرم.

1- Saddå går i skolan.

2- Han skriver.

---

3 - Mallalai frågar sin mamma.

---

4 - Zmarrack vill hjälpa Saddå.

---

5 - Flickorna spelade fotboll.

---

6 - Min syster äter frukt.

7- De springer.

د سویډنیانو اختــر

سویډنیان هم لکه افغانان اخترونه لري. د سویډنیانو د اختر ورځ د ډیسمبر د میاشتي پر پنځه‌ویشتمه نېټه ده چي هغه ته یول وایي. خو سویډنیان د اختر په شپه یعني د ډیسیمبر پر څلورویشتمه نېټه یو د بل کورونو ته ځي، مېلمستیاوي کوي، ښه خواړه پخوي، ښه کالي اغوندي او یو او بل ته تحفې (سوغاتونه) ور کوي. په دغه اختر کي کوچنیان ډېر خوشال وي ځکه چي خپلوان یې ښې ښې تحفې ور کوي.

سویډنیان دغه اختر د حضرت عیسا (علیه السلام) د زېږېدني د ورځي په خاطر کوي.

حضرت عیسا (علیه السلام) د خدای تعالی پیغمبر دئ. دی تر حضرت محمد (ص) نیژدې ۶۰۰ کاله د مخه پیدا سوی وو.

دغه ډول سویډنیان نوري کلتوري ورځي او اخترونه لري لکه پوسک، میډسومر او نور.

تمرین :

لوړ لوست ښه و لولئ او بیا لاندي پوښتنو ته جواب و وایاست!

۱ ـ سویډنیان کله اختر لري ؟

---

۲ ـ سویډنیان په خپل اختر کي یو او بل ته څه شی ور کوي ؟

۳ـ سویډنیان په خپل اختر کي څه شی خوري ؟

---

۴ ـ د سویډنیانو اختر د څه په خاطر دئ ؟

---

۵ ـ د سویډنیانو بل اختر څه نومیږي ؟

فــعل Verb

فعل د یو څه کول ښکاره کوي لکه خورم ، ځي ، واخله ، و ینښېدل ، ویدېدل ، لرو ، (بیدېدل)، لوبي کول ، لیکل او نور . په لاندي جملو کي تر فعلونو لاندي خط کش شوی دئ و یې ګورئ !

۱ـ ملالۍ خپلي مور ته وویل .
۲ـ پلار يې یو کوچنی توپ راوړ .
۳ـ دواړو یو ځای مېز سره ونیو .
۴ـ سدو جواب ورکړ .
۵ـ دوی ډوډۍ وخوړه .

په لاندي جملو کي فعلونه پیدا کړئ او خط تر لاندي کش کئ !

۱ـ دوی راغله .
۲ـ مور کابل ته ځو .
۳ـ تاسي لیک و لیکه .
۴ـ هغه وایي .
۵ـ دوی کور ته ولاړه .
۶ـ تاسي څه و خوړه ؟
۷ـ دوی لیک لیکي .
۸ـ ته ځې .
۹ـ هغه مور ته وایي .
۱۰ـ ما مېز کېڼ کتار ته کشاوه .
۱۱ـ زه به مېز له دې ځایه لیري کړم .

احمد او محمود

احمد د اوو (۷) کالو دئ. دی یو کوچنی ورور لري چي نوم يې محمود دئ.

یوه ورځ احمد خپلي مور ته و ویل، "خدای (ج) دي محمود ژر لوی کړي چي زه او دی دواړه یو ځای ښوونځي ته سره ځو.

مور په اونۍ (هفته) کي شپږ (۶) ورځي ښوونځي ته ځو. مور يې پوښتنه ځني وکړه، "احمده، ستا د اونۍ د ورځو نومونه زده دي"؟

احمد و ویل، "هو".

شنبه، یکشنبه، دو شنبه، سه شنبه، چهار شنبه، پنج شنبه او جمعه چي په دغه ورځ د ښوونځي څخه رخصت یو.

د شنبې په ورځ فتبال کوو.

د یکشنبې په ورځ فتبال کوو.

د دو شنبې په ورځ حساب کوو (جمع، منفي، ضرب او تقسیم).

د سه شنبې په ورځ خط لیکو.

د چهار شنبې په ورځ خط لیکو.

د پنج شنبې په ورځ دینیات لولو.

تمرین:

لاندي پوښتنو ته جواب و ليکئ!

۱ـ د جمعې په ورځ احمد څه کوي؟

د جمعې په ____

۲ـ محمود د احمد څه دئ؟

محمود د ____

۳ـ احمد ولي غواړي چي محمود ژر لوی سي؟

چي د ده سره ____

۴ـ د اونۍ ورځې څه نومونه لري؟

______________ ______________ ______________ ______________

______________ ______________ ______________ ______________

۲ـ یوه هفته (اونۍ) څو ورځې ده؟

یوه اوونۍ ____

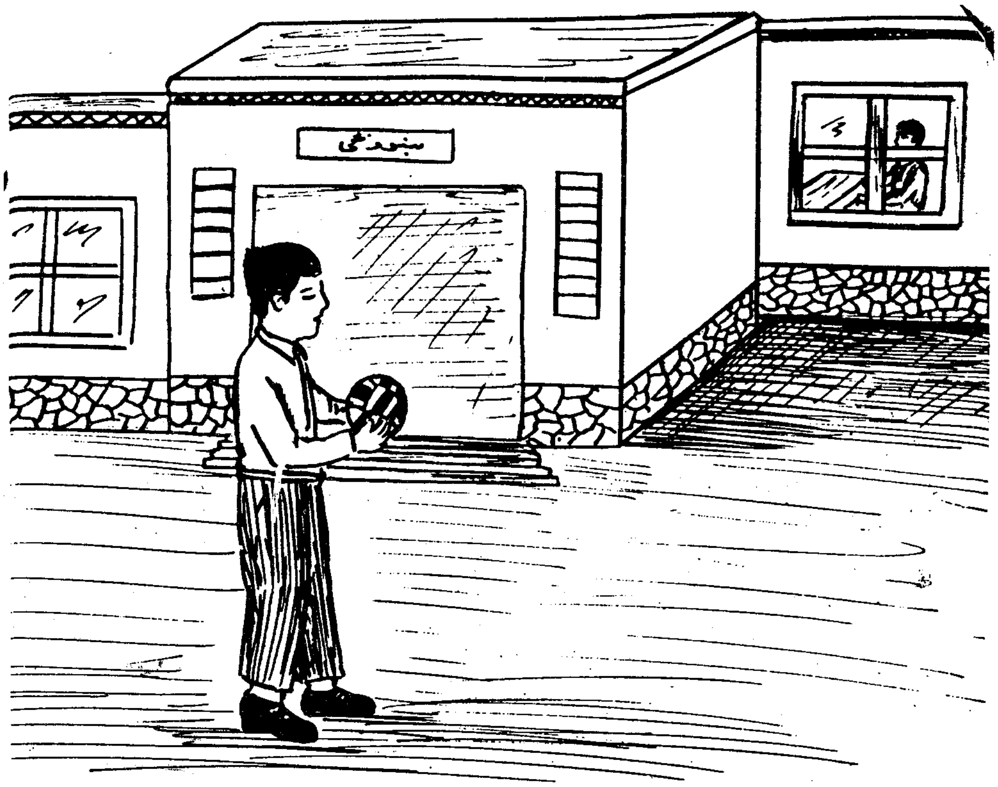

کار او لوبي

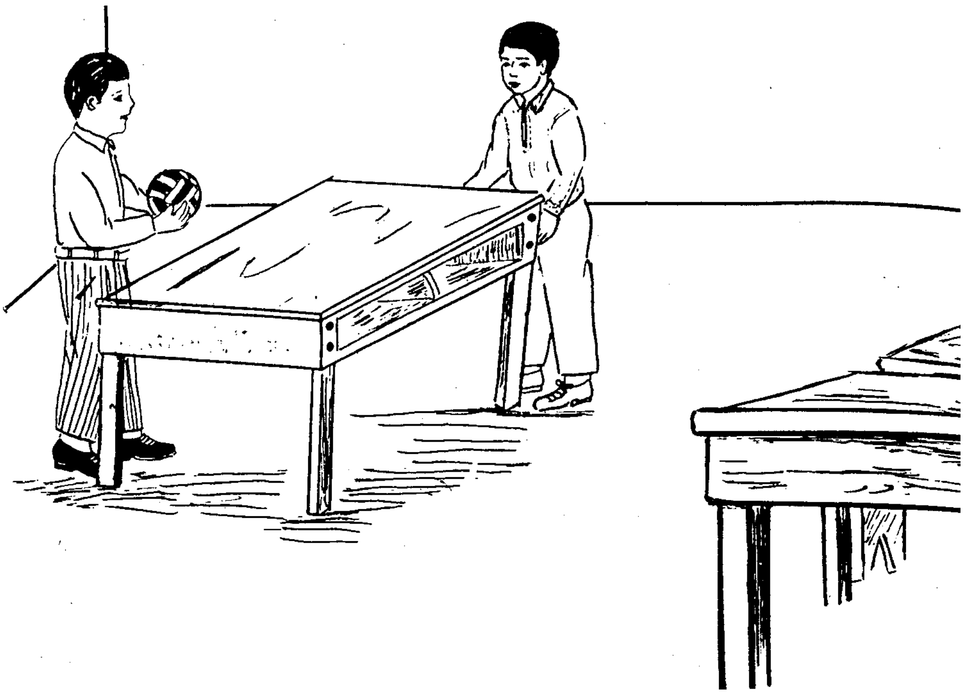

يوه ورځ سدو وختي ښوونځي ته ولاړ. په ټولګي کي يې خپل ملګری ببرک و ليد او ور ته و يې ويل، "زما سره د ښوونځي په ميدان کي لوبي کوې"؟

ببرک و ويل، "هو، خو لومړی بايد دغه مېز له دې ځايه ليري کړم".

سدو و ويل، "ډېر ښه، زه به لومړی له تا سره مېز له دې ځايه ليري کړم. بيا به دواړه لوبي و کړو".

تمرين :

لاندي لغاتونه په جملو کي راولئ !

مثال : ورځ

جواب : سدو هره ***ورځ*** ښوونځي ته ځي

۱ـ وختي

۲ـ ولاړ

۳ـ ټولګي

۴ـ ببرک

۵ـ لومړی

۶ـ مېز

۷ـ له دې ځایه

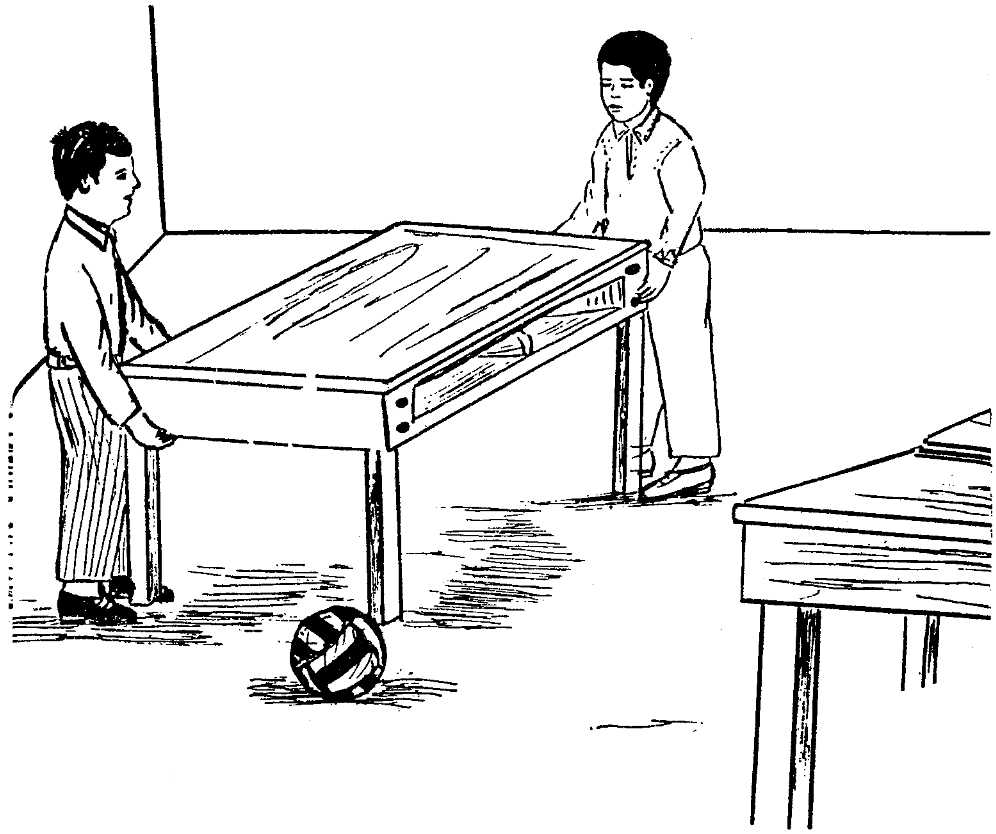

ببرک و ويل ، " ډېر ښه ، راځه چي اوس مېز له دې ځايه لېري کړو . زه به يو ، دوه ، درې و وايم . چي درې مي و ويل نو دواړه به يو ځای مېز سره لېري کړو ".

سدو و ويل ، " ډېر ښه ، نا وخته کيږي راځه چي ژر مېز لېري کړو ".

تمرين :

لاندي كلمې په جملو كې را ولئ!

مثال : ښه

جواب: سدو ښه هلک دئ

۱ - ډېر ____

۲ - راځه ____

۳ - اوس ____

۴ - ځای ____

۵ - ثخه ____

۲ - ليري كړو ____

۷ - درې ____

۸ - دواړه ____

۹ - نا وخته ____

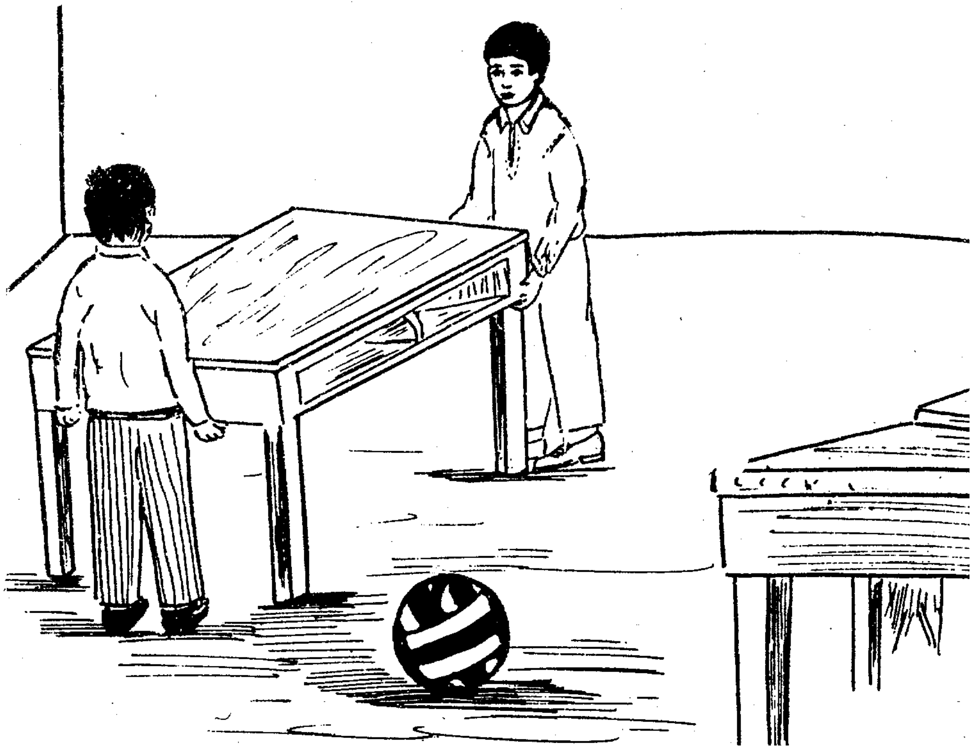

ببرک و ویل، "یو (۱)، دوه (۲)، درې (۳). دواړو یو ځای مېز سره و نیو خو زور یې و نه رسېد.

سدو و ویل، "راځه بیا زور و وهو چې مېز لیري کړو".

ببرک بیا یو، دوه، درې و ویل خو بیا یې هم زور و نه رسېد.

تمرين :

په لاندي جملو کي فعلونه پيدا کړئ او تر هر فعل لاندي خط و ليکئ !

مثال : ببرک و ويل .

جواب : و **ويل** .

۱ـ موږ ولي دا مېز ښي کتار ته وړو ؟

۲ـ سدو جواب ور کړ .

۳ـ ببرک و ويل ،

۴ـ ما خو مېز کيڼ کتار ته کشاوه .

۵ـ اوس و پوهېدم .

۶ـ تا کيڼ کتار ته کشاوه .

۷ـ ما ښي کتار ته کشاوه .

۸ـ راځه چي اوس يې ښي کتار ته کش کړو .

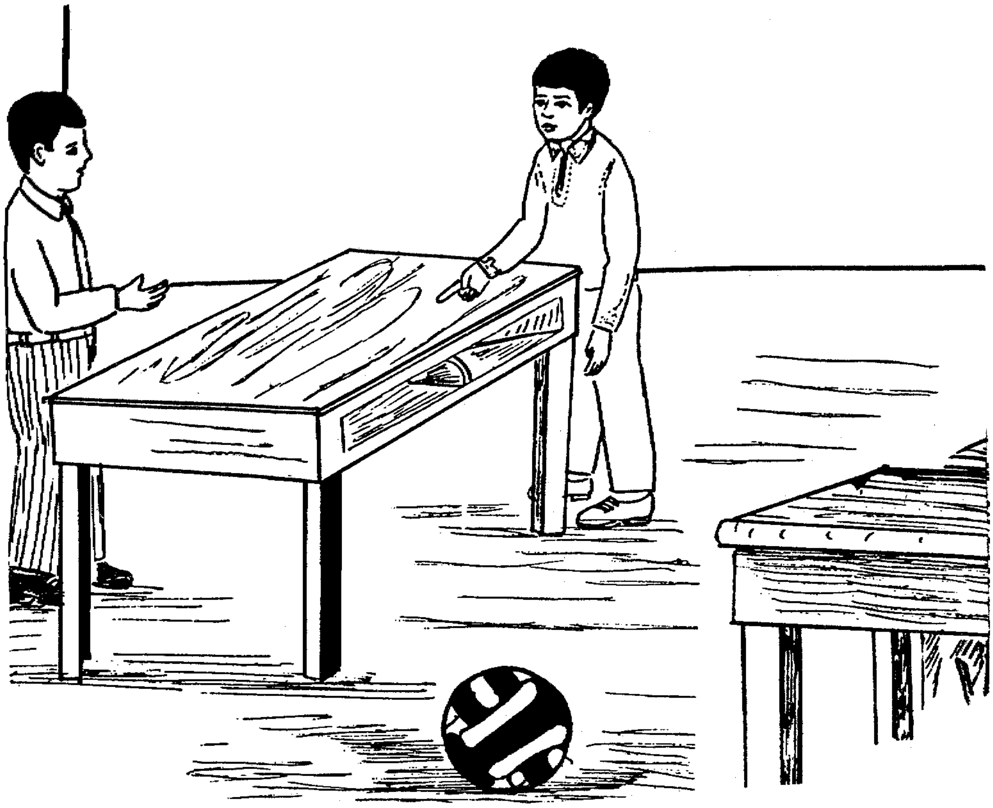

ببرک و ویل ، "موږ ولي دا مېز ښي کتار ته نه شو وړای؟"

سدو جواب ور کړ ، "ببرکه ، ما خو مېز کيڼ کتار ته کشاوه".

ببرک و ویل ، "ښه ، اوس و پوهېدم . تا کيڼ کتار ته کشاوه او ما ښي کتار ته . راځه چي اوس يې دواړه ښي کتار ته کش کړو".

تمرين : د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده ، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ !

مثال : موږ ولي دا ___مېز___ ښي کتار ته نشو وړای ؟

ښوونځی
غاب
مېز

۱ ـ موږ ولي دا مېز ښي__________ ته نشو وړای ؟

مېز
موږ
کتار

۲ ـ سدو __________ ور کړ .

ولاړ
جواب
ځغلي

۳ ـ ببرکه ، ما خو مېز __________ کتار ته کشاوه .

کېڼ
کتار
مېز

۴ ـ ببرک و ویل ، ښه اوس ______________ .

راغلم
و پوهېدم
تاسي

۵ ـ تا کېڼ __________ ته کشاوه

کتار
ښي
کالي

۶ ـ راځه چي ________ یې دواړه ښي کتار ته کش کړو .

اوس
څم
ولاړ

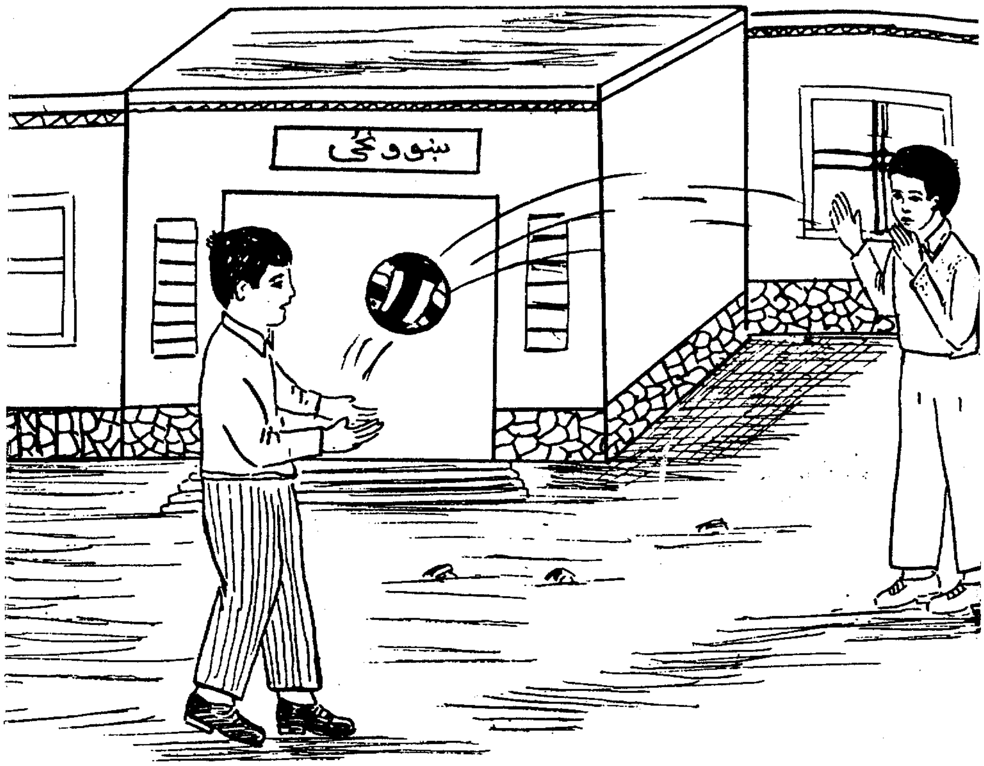

سدو او ببرک دواړو یو ځای مېز سره و نیو او ښي کتار ته یې و رساوه.

ببرک و ویل، " جوړ اوسې سدو. کار مو وکړ. راځه چې اوس لوبې و کړو".

لغاتونه:

لومړی	اول	ښی	راسته
کیڼ	چپه، چپ		

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابري ده ، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: سدو او ببرک __دواړو__ یو ځای مېز سره و نیو

ښوونځی
دواړو
مېز

۱ـ سدو او ببرک دواړو ________ مېز سره و نیو

سدو
ببرک
یو ځای

۲ـ او ښي ________ ته یې و رساوه.

و رساوه
ښي
کتار

۳ـ ببرک و ویل، ________ اوسې سدو.

موړ
جوړ
کتار

۴ـ کار مو ________.

و خوړ
جوړ
و کړ

۵ـ ________ چي اوس لوبي و کړو.

را ځه
لوبي
مېز

صفت Adjeltiv

صفت په یوه جمله کي پر اسم یا نوم باندي تاثیر کوي لکه ښه ، بد ، جګ ، سور ، غټ ، کوچنی سوړ او نور . په لاندي جملو کي تر صفت لاندي خط کش شوی دئ و یې لولئ !

۱ ـ احمد ښه هلک دئ .
۲ ـ زه یو لوی قلم لرم .
۳ ـ زموږ کور پر لوړه غونډی دئ .
۴ ـ ببرک یو ښکلی موټر لري .
۵ ـ تاسي دوه ارزانه قلمونه لرئ .

په لاندي جملو کي صفتونه پیدا کئ او خط تر لاندي و لیکئ !
۱ ـ زموږ زوړ ښوونکی راغلی دئ .
۲ ـ ملالۍ خپل زاړه بوټونه په پښو کړل .
۳ ـ سدو د ملالۍ نوي بوټونه راوړل .
۴ ـ هلکان د خپل ځوان ښوونکي سره ځي .
۵ ـ د ده مور یوه جګه ښځه ده .

زده کوونکي دي پخپله پنځه صفتونه و لیکي

__________ __________ __________ __________ __________

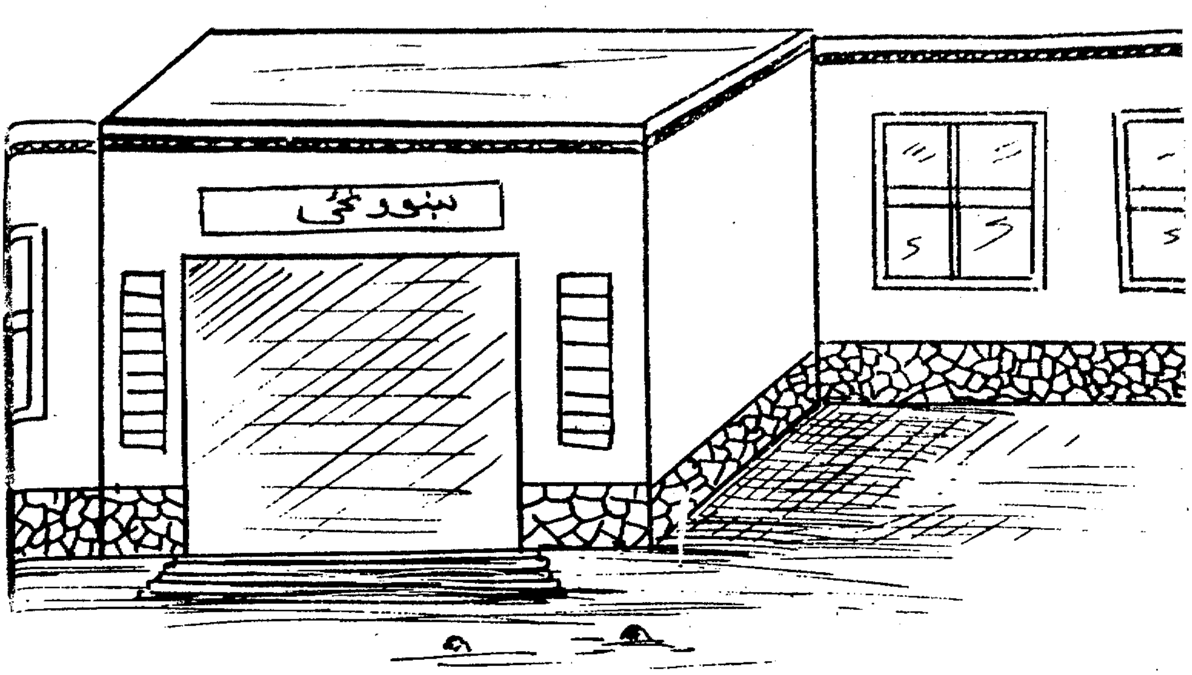

د ښوونځي شا و خوا

یو ښوونکی له خپلو زده کوونکو سره د ښوونځي په میدان کي روان وو. ملالۍ و ویل، ”ژر مه ځئ. زه غواړم چي د خپل ښوونځي میدان و وینم“.

ښوونکي و ویل، ”راځئ چي وني و شمېرو“.

سدو وني شمېرلې: یوه، دوې، درې.

ملالۍ و ویل، ”و ګورئ هغه ده په ونه کي ځاله ده. په ځاله کي یو شی ښکاري“. زده کوونکو د ښوونځي په میدان کي ټول شیان و کتل.

تمرین: د **۳** کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده ، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: یو ښوونکی د خپلو زده‌کوونکو سره د ښوونځي په میدان کي روان وو

ورور
زده‌کوونکو
مور

۱ـ ملالۍ و ویل ، ـــــ مه ځئ.

تاسي
ځغلی
ژر

۲ـ زه ـــــــــ چي د خپل ښوونځي میدان و وینم.

غوا‌ړم
لرم
وړم

۳ـ ښوونکي و ویل ، راځئ چي ـــــــــ و شمېرو.

وني
پسونه
کتابونه

۴ـ سدو وني ـــــــــــــ : یوه ، دوې درې.

راوړلې
شمېرلې
خوړلې

۵ـ ملالۍ و ویل : ـــــــــــــ هغه ده په ونه کي ځاله ده.

راځي
و ګورئ
ښه دئ

۶ـ په ـــــــــــ کي یو شی ښکاري.

ونه
ځاله
ښوونکی

سدو و ویل، "معلم صاحب، د ښوونځي میدان مو و کوت.
اوس د باندي ولاړ شو"؟

ښوونکي و ویل، "هو، راځئ چي ولاړ شو. د ښوونځي نه
د باندي شیان به هم و ګورو".

ښوونکی او زده کوونکي ټول له ښوونځي نه د باندي و
وتل.

ورو ورو یوه نیږدې کلي ته و رسېدل.

ښوونکي و ویل، "د دغه کلي شا و خوا وني او کورونه به
څو وي"؟

چا وني او چا کورونه شمېرل.

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابري ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: سدو و ویل، ____معلم____ صاحب، د ښوونځي میدان مو و کوت.

ورور
معلم
ښوونځی

۱- اوس د باندي ________ شو.

و خورو
و لیکو
ولاړ

۲- ښوونکي و ویل، هو، ______ چي ولاړ شو.

ولاړ
راځئ
وګورئ

۳- د ښوونځي نه د باندي ______ به هم و ګورو.

وزه
ښوونکی
شیان

۴- ښوونکی او زده کوونکي_____ د ښوونځي نه د باندي و وتل.

ټول
دوه
زموږ

۵- ورو ورو یوه نږدې ______ ته و رسېدل.

کور
کلي
ښوونځي

۶- ښوونکي و ویل، د _____ کلي وني به څو وي؟

دغه
زموږ
ولي

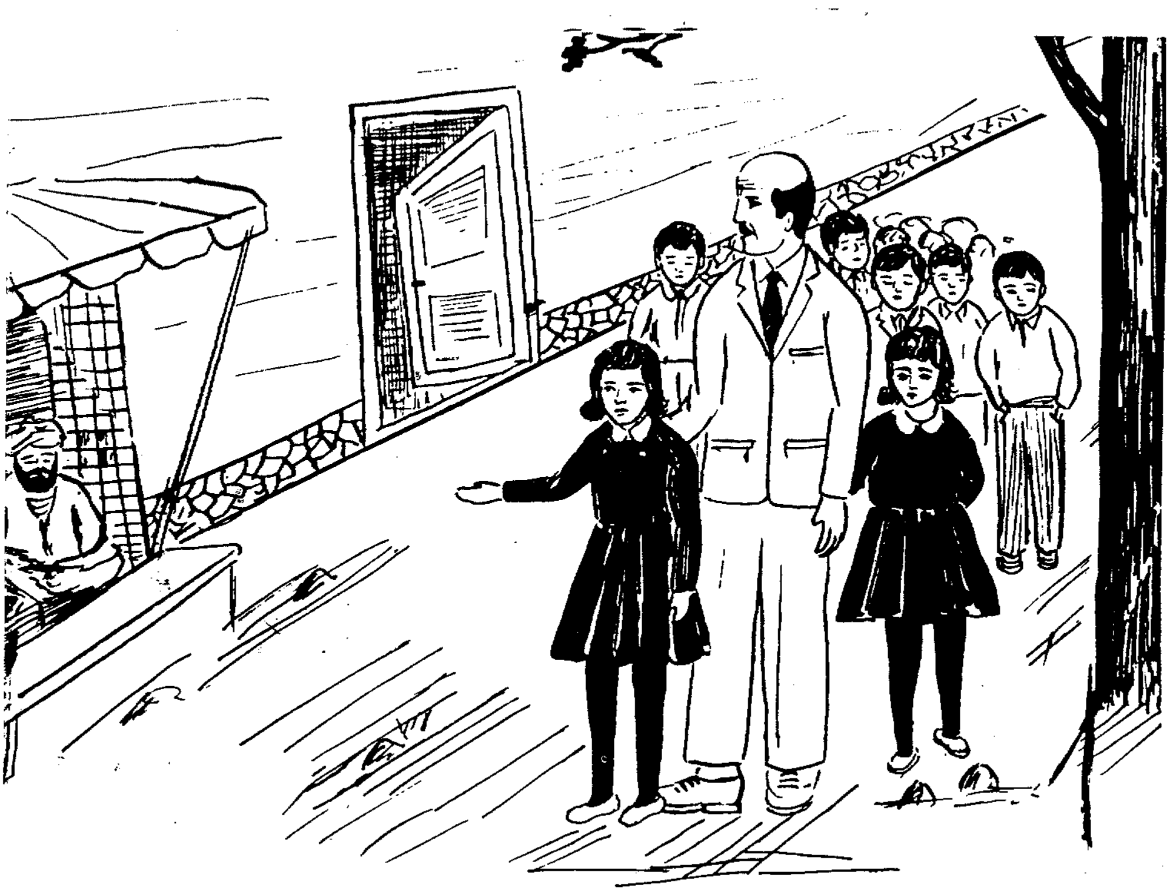

هیلۍ و ویل ، ”دا دئ په دې کلي کي دکان دی. معلم صاحب ، که وخت وي دکان ته ور شو“؟

ښوونکي و ویل ، ”یه ، اوس ناوخته دی. دکان ته نه شو ور تلای. راځئ چي بیرته ښوونځي ته ولاړ شو“.

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ.

مثال: هیلۍ و ویل، دا دی پـه دې کلي کي دکان دی.

کور
پـه دې
ښوونځي

۱ـ هیلۍ و ویل، دا دی پدې __________ کي دکان دی.

ښار
کور
کلي

۲ـ معلم صاحب، که وخت وي دکان ته ____________ ؟

ور شو
ځم
غواړي

۳ـ ښوونکي و ویل، یه، اوس ___________ دی.

ژر
کله
ناوخته

۴ـ دکان ته نه شو _____________.

ور تلای
راځو
ور شه

۵ـ راځئ چي بیرته _____________ ته ولاړ شو.

کور
ښوونځي
دکان

۶ـ راځئ چي __________ ښوونځي ته ولاړ شو.

بیرته
ولاړ شو
ځغلو

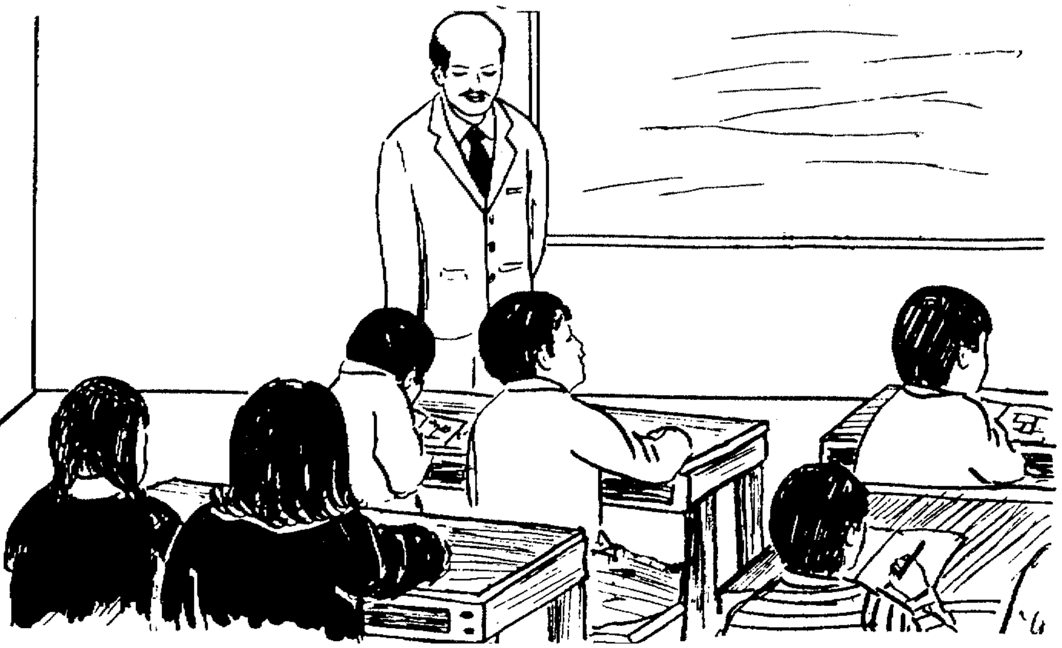

سپوږمۍ و ویل ، " نن ډېره ښه ورځ ده ".

ښوونکي پوښتنه و کړه ، " سپوږمۍ ، نن ولي ښه ورځ ده "؟

سپوږمۍ جواب ور کړ ، " ځکه چي ډېر نوي شیان مو و لیدل ".

ښوونکي و ویل ،" ډېر نوي شیان مو و لیدل . اوس نو کتابچې را واخلئ او څو نوي شیان رسم کړئ ".

نجونو او هلکانو و ویل ، " ډېر ښه ! دوه ، درې شیان به رسم کړو ".

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ له جملو سره برابره ده ، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: سپوږمۍ و ویل ، نن ___ډېره___ ښه ورځ ده.

بده
ډېره
لمر

۱ ـ ښوونکي __________ و کړه ،

خوښي
پوښتنه
رسم

۲ ـ نن ولي ښه __________ ده ؟

ورځ
ښوونځی
کار

۳ ـ سپوږمۍ جواب ورکړ ، ځکه چي ډېر __________ شیان مو و لیدل.

زاړه
نوي
خواړه

۴ ـ اوس نو __________ را واخلئ او څو نوي شیان رسم کړئ.

غوا
کتابچې
کالي

۵ ـ نجونو او __________ و ویل ،

ښوونکي
نجونو
هلکانو

۶ ـ ډېر ښه! دوه ، درې __________ به رسم کړو.

بوټونه
شیان
کتابونه

ښوونځی

موږ نجوني هلکان
د سبا ورځي ځوانان
ځو ښوونځي ته په مينه
موږ لرو ورسره مينه
دا ښوونځی لکه کور
استاذان مو پلار او مور
دلته لوبي او مستي کړو
په خپل لوست کي هم خواري کړو
موږ بچي د ګربتانو
د ننګياليو افغانانو
اوس مو توره ده ښوونه
نه وېرېږو له دښمنه

لغاتونه:

ښوونکی	معلم	وني	درختي
ښکاري	معلومېږي	شمېرلې	حسابولې
د باندي	بيرون	ورو ورو	کرار کرار
مينه	ګرانښت	استاذان	معلمان
مستي	لوبي	بچي	اولادونه
ګوربت	يو لوی مرغه دئ	ننګياليو	غښتلو

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ له جملو سره برابره ده ، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ.

مثال: مور نجوني هلکان

نجوني
ښوونکي
ورونه

۱ـ د سبا ________ ځوانان

ورځي
کور
کالي

۲ـ ځو ښوونځي ته په __________

ځغلي
را ځي
مینه

۳ـ مور لرو _________ مینه

ور سره
ستاسي
ځي

۴ـ دا ښوونځی ________ کور

ښوونکی
لکه
ځو

۵ـ استاذان مو ________ او مور

پلار
مور
ورور

۶ـ اوس مو ______ ده ښو ونه

کار
توره
قلم

تمرین:

لاندي پښتو جملې په سویډني ترجمه کړئ

مثال: زه یوه چوکۍ رانیسم (اخلم)

جواب: Jag köper en stol.

۱ـ مور یوه غالۍ لرو

____

۲ـ سدو کالي اغوندي

____

۳ـ د ملالۍ بوټونه زاړه دي

____

۴ـ زموږ معلم راغی

____

۵ـ زما همصنفیان پر ما ګران دي

____

۶ـ تاسي ښوونځي ته ځئ

____

۷ـ موږ راغلي یو

____

مرغان

مرغان ډېر ښکلي دي. ځيني مرغان پر وچه ژوند کوي او ځيني مرغان په اوبو او وچه کي ژوند کولای شي.

ځيني مرغان په ژمي کي تودو ځايو ته کوچ کوي او په اوړي کي بيرته خپلو پخوانيو ځايو ته راځي. ځيني مرغان بيا کوچ نه کوي او ټوله وخت په يوه ځای کي ژوند کوي. دا مرغان د واوري په وخت کي د خوړو له کموالي سره مخامخ وي.

د پسرلي په فصل کي مرغان ځالي جوړوي، هګۍ اچوي او چيچيان باسي.

د مرغانو د ښکو څخه خلک بالښتان، تلتکان (بړستني) او نور شيان ډکوي چي ډېر تاوده او پاسته وي.

زمرک مور ته رسم کاږي

زمرک پر کاغذ باندي يو شی رسم کړ او سدو ته يې و ويل، " سدو ، زما نوم پر دې کاغذ باندي و ليکه. مور به په خوشاله شي ".

سدو و ويل ، " ته خپل نوم په خپله ليکلای شې. زه به له تا سره کومک و کړم ".

زمرک قلم او کاغذ را وا خيست او د سدو په کومک يې خپل نوم و ليکی.

سدو و ويل ، " زمرکه ، اوس چي دي نوم و ليکل شو راځه چي مور ته يې ور وړو ".

تمرین :

د لاندي کلمو څخه د پورتني لوست سره برابري جملې جوړي کئ !

مثال: پر کاغذ زمرک رسم یو شی باندي

جواب: زمرک پر کاغذ باندي یو شی رسم کړ .

۱ـ سدو ته و ویل یې

سدو ____

۲ـ زما نوم کاغذ پر دې و لیکه باندي

زما نوم ____

۳ـ په خوشاله مور به شي

مور____

۴ـ ته خپل لیکلای نوم په خپله شې

ته خپل ____

۵ـ کومک زه به سره له تا وکړم

زه به ____

۶ـ را واخیست زمرک کاغذ او قلم

زمرک قلم ____

۷ـ د په کومک یې سدو نوم خپل و لیکه

د سدو ____

۸ـ اوس نوم چي دي و لیکل شو ، سدو و ویل راځه چي مور ته یې ور وړو

سدو و ویل ، ____

____

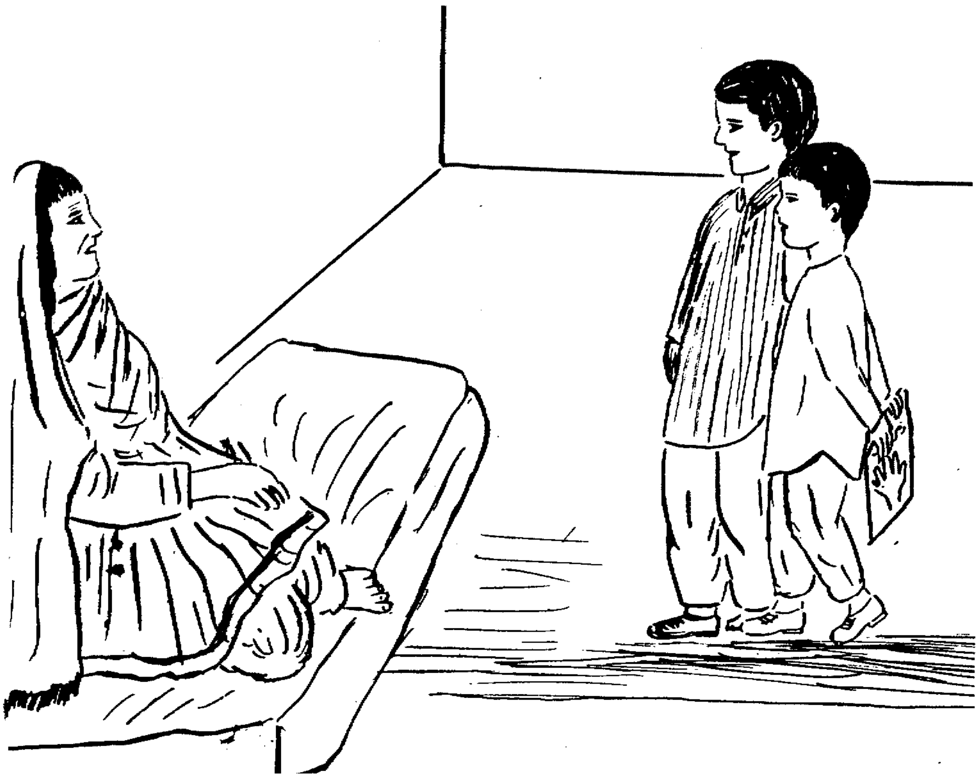

زمرک او سدو مور ته ورغلل.

زمرک و ویل، "موري، زما په لاس کي یو شی دی. زما نوم پر لیکل شوی دی".

مور و ویل، "زه خو یې نه وینم، چیري دی"؟

زمرک و ویل، "موري، فکر و کړه، ښه فکر و کړه. تر شا مي نیولی دی".

مور یې جواب ور کړ، "تر شا خو دي لاسونه دي".

تمرین:

د لاندي کلمو څخه له پورتني لوست سره برابري جملې جوړې کړئ!

مثال: سدو او **ورغلل** مور ته زمرک

جواب: سدو او زمرک مور ته و رغلل

۱ـ و ویل، موري زمرک زما یوشی په لاس دی کي

زمرک و ویل، ____

۲ـ نوم زما پر لیکل دی شوی

زما نوم ____

۳ـ زه نه خو یې وینم مور و ویل، چیري دی؟

مور و ویل، ____

۴ـ موري وکړه فکر زمرک و ویل،

زمرک و ویل، ____

۵ـ فکر ښه وکړه

ښه ____

۶ـ جواب مور ور کړ، یې تر شا خو دي لاسونه دي.

مور جواب ور کړ، ____

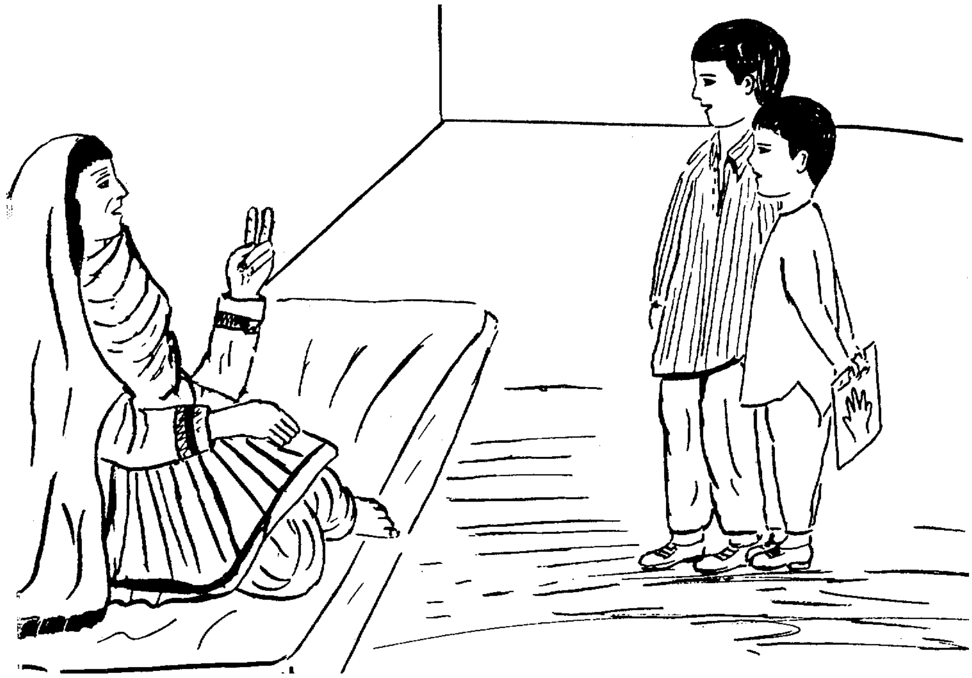

زمرک و ویل ، "هو تر شا مي لاسونه نیولي دي ". اوس را ته و وایه چي څو لاسونه دي "؟

مور یې جواب ور کړ ، "دوه لاسونه دي ".

زمرک و ویل ، " نه موري ، ښه فکر و کړه . زما تر شا څو لاسونه دي "؟

مور یې و ویل ، "چي دوه نه دي نو څلور دي " ؟

زمرک و ویل ، "بیا هم فکر و کړه ، څلور هم نه دي ".

تمرين:

د لاندي کلمو څخه له پورتني لوست سره برابري جملې جوړې کړئ!

مثال: و ویل، هو، زمرک شا مي تر لاسونه دي نیولي

جواب: زمرک و ویل، هو! تر شا مي لاسونه نیولي دي.

۱ـ جواب مور یې ور کړ،

مور یې ____

۲ـ لاسونه دي دوه

دوه ____

۳ـ و ویل، زمرک ښه فکر نه موري، وکړه.

زمرک و ویل، ____

۴ـ دي؟ زما شا څو تر لاسونه

زما ____

۵ـ و ویل، مور یې دوه نه دي څلور نو دي.

چي دوه ____

۶ـ زمرک و ویل، فکر هم بیا وکړه، څلور هم نه دي.

زمرک و ویل، ____

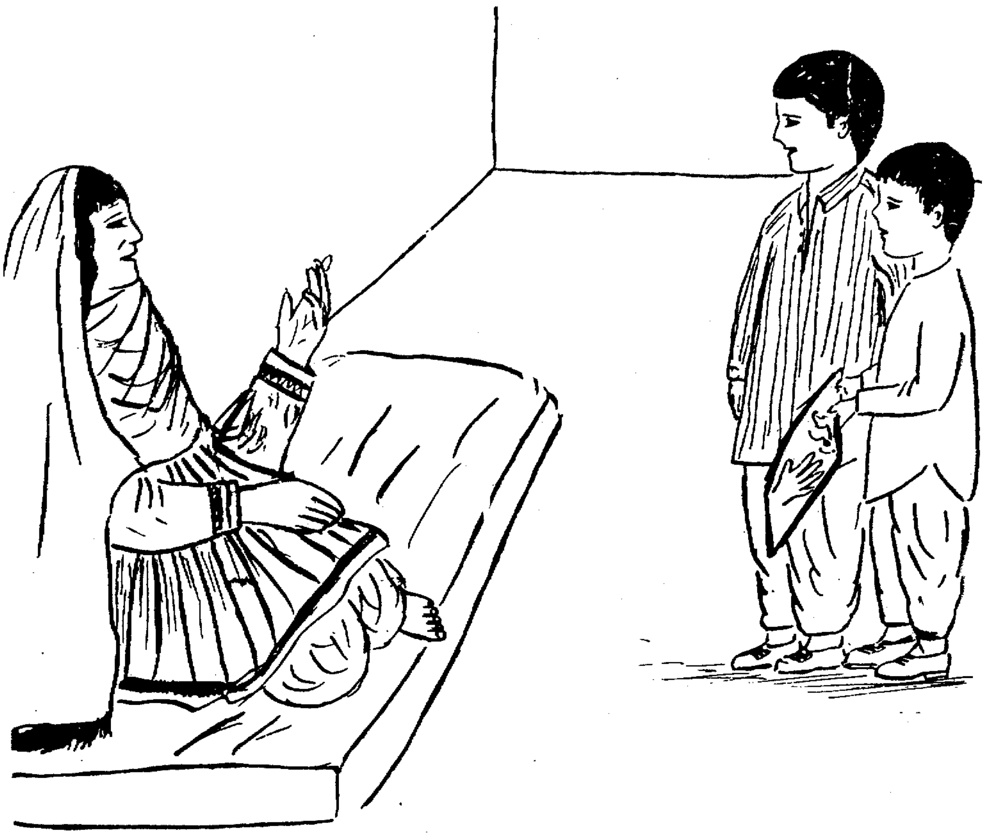

مور یې و خندل او و یې ویل، چې " دوه نه دي، څلور نه دي‌نو درې دي؟ ته خو درې لاسونه نه لرې".

زمرک و ویل، "هو موري، زه درې لاسونه لرم. دا لاس ما رسم کړی دی". و ګوره، دا هم زما لاس دی. زما نوم پر لیکل شوی دئ. واخله دا لاس تا ته در کوم".

تمرين :

له لاندي کلمو څخه د پورتني لوست سره برابري جملې جوړې کړئ!

مثال: و خندل يې مور

جواب: مور يې و خندل.

۱ـ دوه څلور نه دي، نو دي؟ دي درې نه دي.

چې دوه ______________________________________

۲ـ خو لاسونه ته درې نه لرې لاسونه.

ته خو ______________________________________

۳ـ و ويل، هو موري، لاسونه درې زه لرم زمرک.

زمرک و ويل، ______________________________________

۴ـ دا ما رسم دی کړی لاس.

دا لاس ______________________________________

۵ـ دا لاس هم دی زما و ګوره.

و ګوره ______________________________________

۶ـ نوم پر زما ليکل شوی دی.

زما ______________________________________

۷ـ دا واخله لاس تا ته درکوم.

واخله ______________________________________

تمرین :

لاندي سویډني جملې په پښتو ترجمه کړئ !

مثال : زه کالي لرم

جواب : Jag har kläder.

۱ ـ زمرک مڼه (سېب) خوري .

____

۲ ـ ملالۍ کالي مینځي .

____

۳ ـ تاسي ښوونځي ته ولاړاست .

____

۴ ـ مورِ به موټر و چلوو .

____

۵ ـ زما بایسکل خراب شو .

____

۶ ـ دوی زمورِ کور ته را ځي .

____

۷ ـ مورِ څو چي کتاب راوړو .

____

کــــال

یو کال څلور فصلونه لري لکه پسرلی ، اوړی (دوبی) ، منی او ژمی. د کال هر فصل درې میاشتې وي.

د افغانستان او سویډن د کلونو شروع کېدل یو له بل څخه یو څه فرق لري.

د افغانستان کال د پسرلي د لومړۍ ورځې سره یو ځای شروع کیږي. د سویډن کال د ژمي په منځ کې شروع کیږي.

پسرلی د افغاني کال لومړی فصل دئ. په پسرلي کې په ونو کې پاڼې را شنې کیږي. مېوه لرونکې ونې لومړی ګلان کوي چې شګوفه بلل کیږي او بیا وروسته پاڼې را باسي.

تر ګلانو وروسته مېوه لرونکې ونې مېوې کوي. مېوې په لومړی سر کې اومې وي ، رنګ یې زرغون او خوند یې یا تریو یا تریخ وي. کله چې مېوې پخې شي نو ډول ډول خوندونه لري. مېوې لکه ، انار ، زردالو ، شلیل ، شفتالو ، الوبالو ، الو، انګور او نور. د انګورو ونې ته تاک وایي.

تمرین :

لاندي پوښتنو ته جواب و لیکئ !

مثال : یو کال څو فصلونه لري ؟

جواب : یو کال څلور فصلونه لري .

۱ـ د کال د فصلونو نومونه و لیکئ .

____________ ____________ ____________ ____________

۲ـ پسرلی د کال څووم فصل دئ ؟

پسرلی د ____

۳ـ ژمی د کال څو وم فصل دئ ؟

ژمی د ____

۴ـ اوړی د کال څو وم فصل دئ ؟

اوړی د ____

۵ـ منی د کال څو وم فصل دئ ؟

منی د ____

۶ـ د افغانستان د کال لومړۍ ورځ د کوم فصل د شروع سره برابره ده ؟

د افغانستان____

۷ـ د سویډن د کال لومړۍ ورځ په کوم فصل کي شروع کیږي ؟

د سویډن د ____

۸ـ د انګورو ونه په څه نامه یادیږي ؟

د انګورو ونه د ____

سالګره (کلیزه)

ملالۍ د الیاس څخه پوښتنه و کړه، "ستا سالګره (کلیزه) کله ده"

الیاس: "مور مې سالګرې نه کوو".

ملالۍ: "ښه، ته په کوم تاریخ (نېټه) پیدا شوی یې"؟

الیاس: "د افغانستان په تاریخ نه یم خبر خو د سویډن په تاریخ د ۱۹۹۳ کال د اپریل د میاشتې پر ۱۲ نېټه پیدا شوی یم".

که د ۱۹۹۳ څخه ٦۲۱ منفي کړو نو به د افغانستان کال څنې جوړ شي یعني ۱۳۷۲ کال، چې دغه کال د هجري لمریز کال په نامه یادیږي. دغه ۱۹۹۳ کال د میلادي یا عیسوي کال په نامه یادیږي.

ملالۍ: "زما سالګره د ۱۹۹۱ کال د دوهمې میاشتې پر دریمه نېټه ده. پدغه ورځ زما مور او پلار ما ته تحفې را کوي او کېک را جوړوي".

تمرين:

پورتنی لوست و لولئ، بیا لاندي پوښتنو ته د لوړ لوست له مخي جواب ورکړئ!

مثال: سالگره څه ته وايي؟

جواب: سالگره د پيدا کېدو ورځ ده.

۱ـ تاسي په افغانستان کي سالگره کوله؟

۲ـ ستا سالگره په کومه ورځ ده؟

۳ـ خپل د زېږېدو نېټه دي و ليکه

۴ـ د سويډن ۱۹۸۲ کال به د افغانستان کوم کال وي؟

۵ـ د ملالۍ د پيدا کېدو نېټي ته و ګورئ او و واياست چي نن د څو کالو ده؟

۶ـ ستا د سالگرې په باره کي دوې ليکي و ليکه!

پسرلی

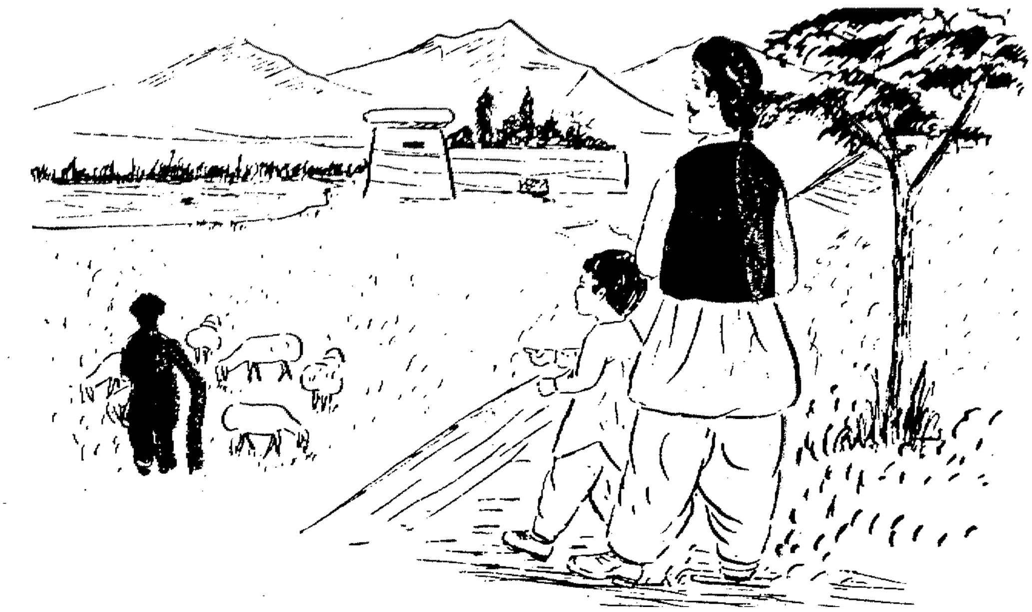

يوه ورځ سهار وختي زمرک او پلار يې له ښار څخه کلي ته روان شول. په لاره کې يې يوه رمه وليده. زمرک له پلار څخه پوښتنه وکړه، "پلاره، دا رمه د چا ده"؟

پلار يې جواب ور کړ، "دا رمه د کوچيانو ده".

زمرک بيا پوښتنه وکړه، "د کوچيانو رمه څوک څړ ته بيايي؟ کوچني وري يې چيري دي"؟

پلار يې جواب ور کړ، "د کوچيانو رمه شپون څړ ته بيايي. وري يې هغه دي کيږدۍ ته نيږدې څري".

ښوونکی دې دغه لاندې لغاتونه معنا کړي:

رمه   کيږدۍ

څړ   شپون

تمرين:

لاندي لغاتونه په جملو کي راولئ!

مثال: پسرلی

جواب: پسرلی ډېر ښه فصل دئ.

۱ ـ وختي

---

۲ ـ پوښتنه

---

۳ ـ ښار

---

۴ ـ رمه

---

۵ ـ جواب

---

۶ ـ کوچیان

---

۷ ـ څړ

---

۸ ـ شپون

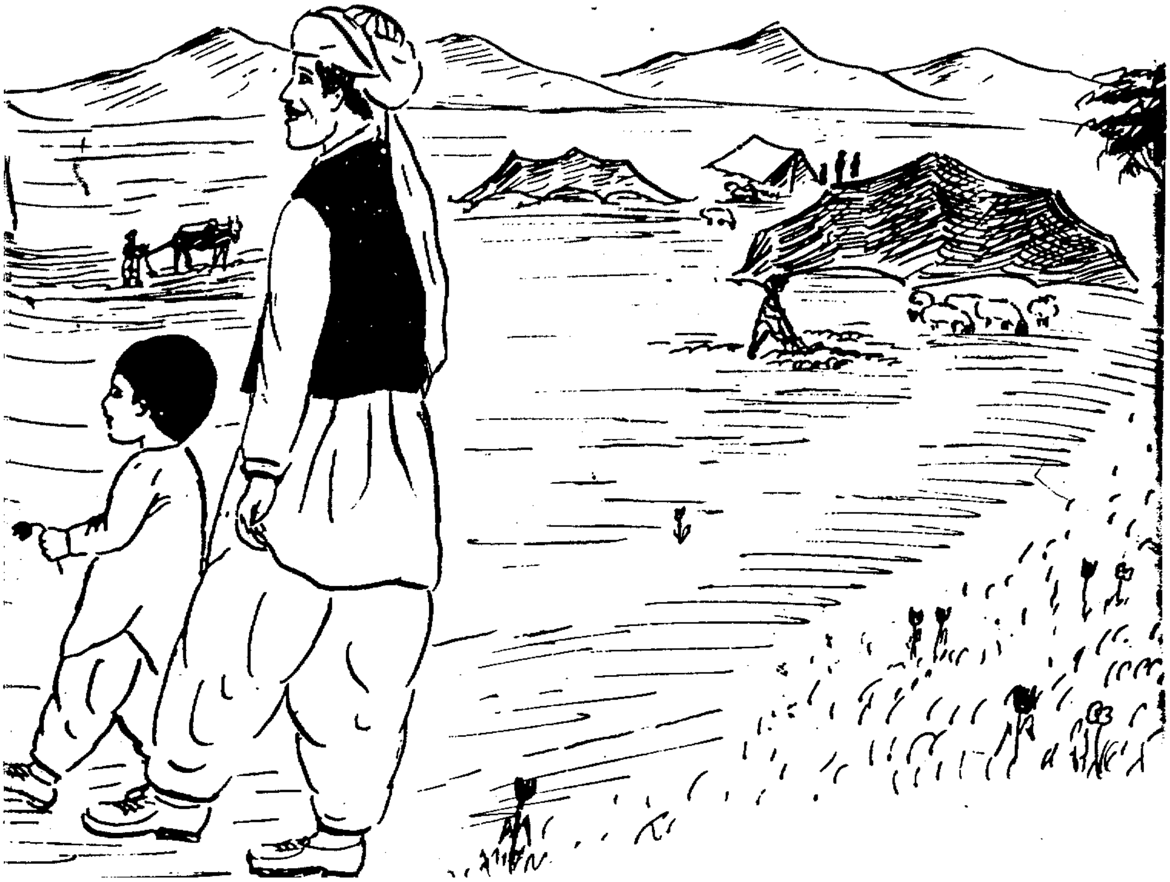

زمرک او پلار يې ورو ورو له څو کيږديو نه تېر شول. د
هرې کيږدۍ سره يې ورې ليدل چې څرې او مېږې يې شپون
څڼ ته بېولي دي. د پسرلي شپې ورځې وې. هره خوا شنه
ښکارېده. هر څوک په خپل کار بوخت وو. هوا ډېره ښه وه.
هر چا په ډېر شوق سره کار کاوه.

تمرین :

لاندي لغاتونه په جملو کي راولئ

مثال : پلار

جواب : د ملالۍ پلار راغی.

۱ ـ څو

---

۲ ـ تېر شول

---

۳ ـ د هري کیږدۍ

---

۴ ـ وري

---

۵ ـ څړ

---

۶ ـ بېولي دي

---

۷ ـ شنه ښکارېده

---

۸ ـ هوا

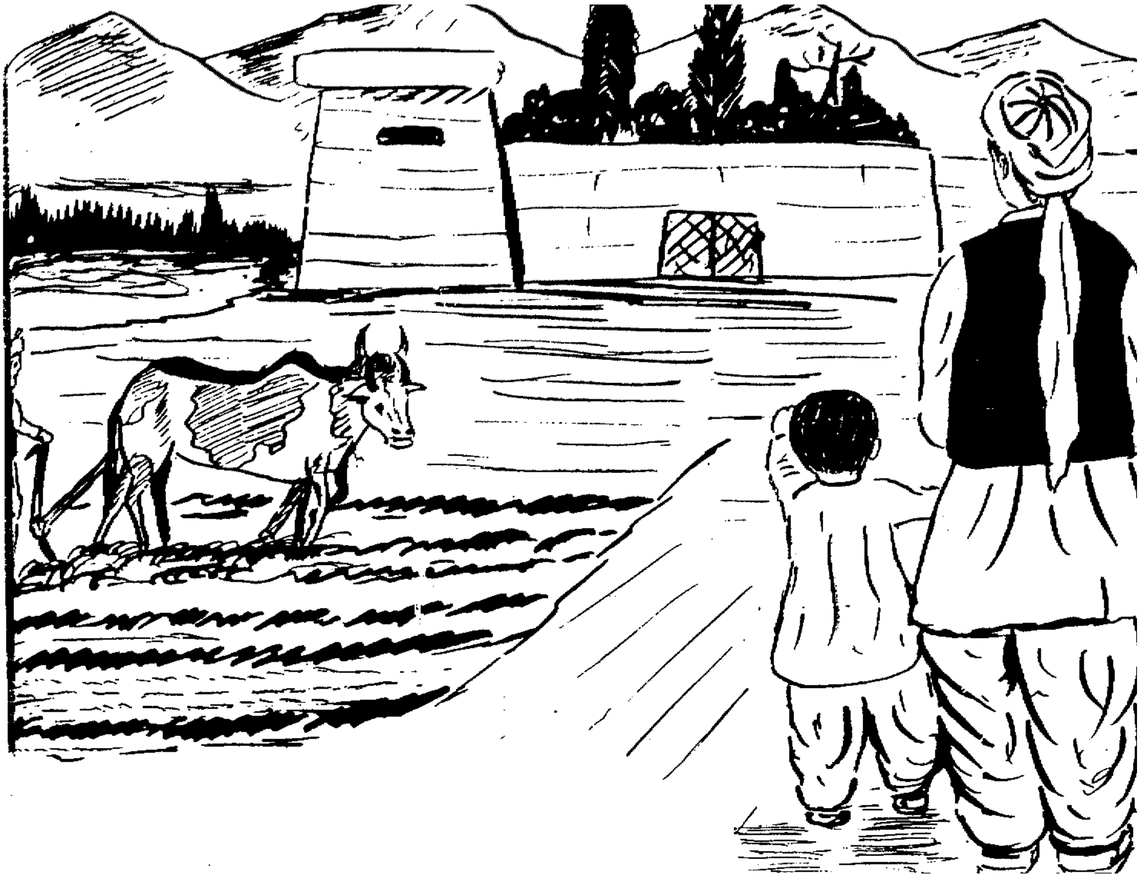

زمرک او پلار یې ورو ورو کلي ته نیژدې شول. زمرک یو سړی و لید چې په غویو پسې روان دی. د پلار څخه یې پوښتنه و کړه، "پلاره، هغه سړی چې په غویو پسې روان دی څه کوي"؟

پلار یې و ویل، "هغه سړی بزګر دئ، یوې کوي. ټول بزګران په پسرلي کې مځکه یوې کوي. اوس پسرلی دی. هوا ښه ده. هر څوک کار کوي".

تمرین:

لاندي لغاتونه په جملو کي راولئ!

مثال: کلي ته

جواب: مورږ سبا کلي ته راځو.

۱ـ ولید

۲ـ په غویو پسې

۳ـ پوښتنه

۴ـ څه کوي؟

۵ـ بزګر

۶ـ مځکه

۷ـ پسرلی

۸ـ ټول

زمرک او پلار یې څه نور هم کلي ته ور نیژدې شول. کلي ته نیژدې یې یو خټګر ولید. خټګر یو دکان جوړاوه.

زمرک و ویل، " پلاره، خټګر دغه دکان چا ته جوړوي "؟

پلار یې و ویل، " له خټګر څخه به پوښتنه و کړو چې چا ته یې جوړوي ". زمرک و ویل، " کاکا، دا دکان چا ته جوړوې"؟

خټګر و ویل، " دا دکان هغه سړي ته جوړوم چې را روان دی ".

زمرک و ویل، " هغه سړی خو زما ماما دی، دا دکان زما ماما دی ".

تمرين:

لاندي لغاتونه په جملو کي را ولئ!

مثال: ورو ورو

جواب: سدو ورو ورو راځي.

۱ ـ نور

---

۲ ـ دکان

---

۳ ـ جوړاوه

---

۴ ـ پلاره

---

۵ ـ دغه

---

۶ ـ پوښتنه

---

۷ ـ کاکا

---

۸ ـ سړی

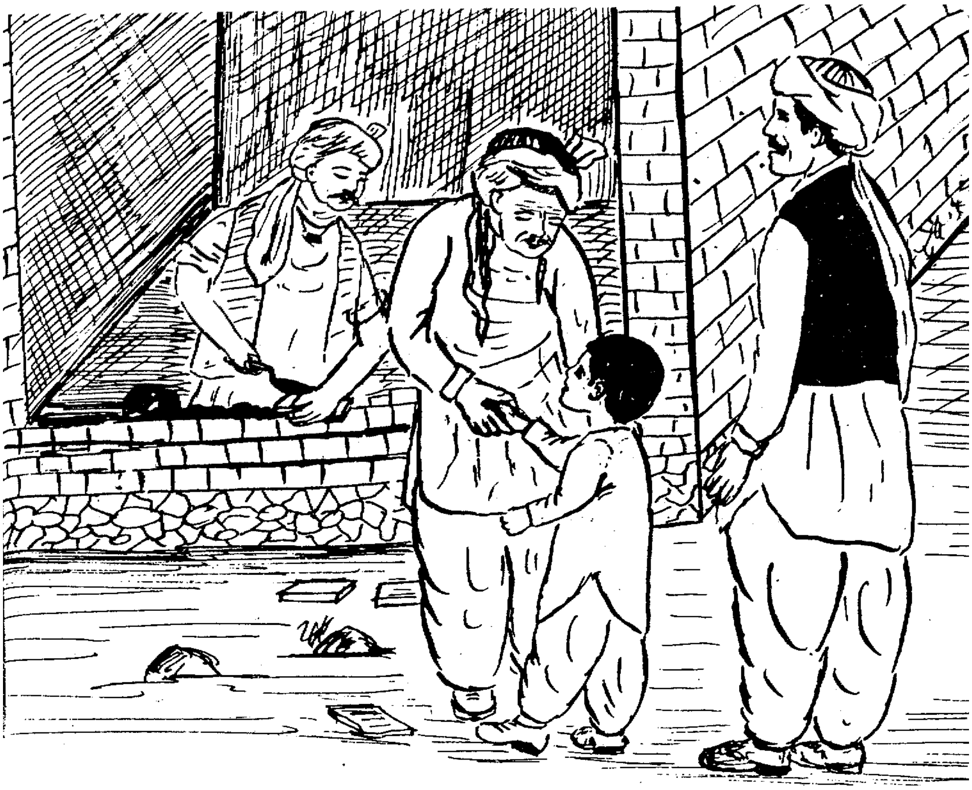

زمرک وویل "ماما سلام".

ماما وویل" وعلیکم. ستړي مه شئ. هر کله راشئ".

زمرک پوښتنه وکړه، "ماما ولي اوس دکان جوړوي"؟

ماما جواب ورکړ، "اوس پسرلی دی. هوا ښه ده. په پسرلي کي ورځي اوږديږي. پسرلی د کار له پاره ډېر ښه وخت دی".

تمرین:
لاندي لغاتونه په جملو کي راولئ!
مثال: زمرک
جواب: د زمرک پلار کابل ته ځي.

۱ـ سلام

۲ـ کار

۳ـ سړی

۴ـ ولي

۵ـ جوړوي

۶ـ جواب

۷ـ ښه

۸ـ وخت

لغاتونه: ښوونکی دي په زده‌کوونکو دغه لغاتونه تکرار کړي!

روان	رهي	رمه	ډېر پسونه
وری	د پسه زوی	شپون	هغه سړی چې پسونه ساتي
مېږ	د وري مور	ښکارېده	معلومېده
بوخت	اخته، لګیا	ختهګر	بنا
شوق	د زړه په غوښتنه		
څړ	پسونه چې ځي او خورک کي		
کوچیان	چې ټوله وختونه کډې کوي		
بزګر	هغه سړی چې په مځکه کې کار کوي		
یوې	مځکه د کرلو د پاره په غویو یا تراکتور اړول		
کیږدۍ	د کوچیانو کور چې د پنډ ټوکر څخه یې جوړ کړئ وي		
څري	پسونه چې خورک کوي		

د اسمونو مفرد (یو) او جمع (ډېر) دلته لاندي و لولئ!

یوه رمه	ډیري رمې
یو وری	ډېر وري
یو شپون	ډېر شپنیان
یوه مېږ	ډیري مېږې
یو شوق	ډېر شوقونه
یو ختهګر	ډېر ختهګران
یو څړ	ډېر څړونه
یو کوچی	ډېر کوچیان
یو بزګر	ډېر بزګران
یوه یوې	ډیري یوي
یوه کیږدۍ	ډیري کیږدیاني، ډیري کیږدۍ

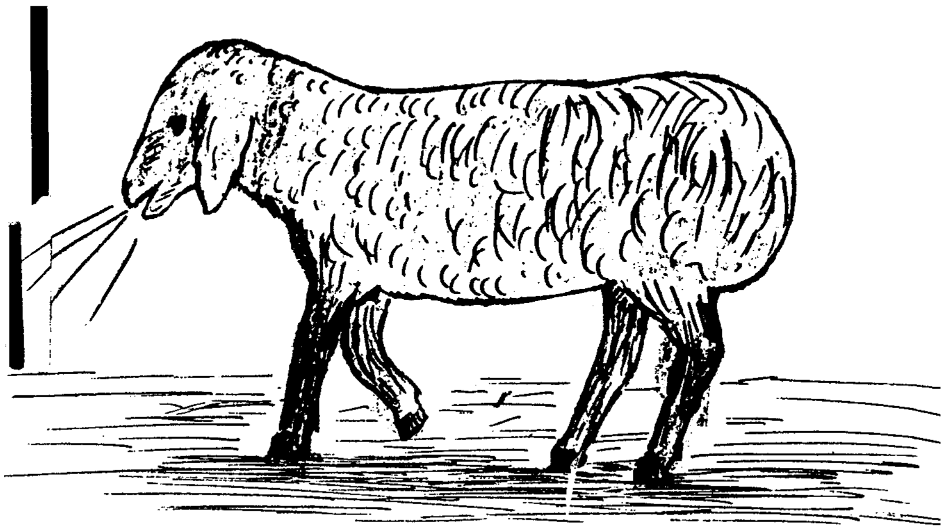

ورک شوی وری

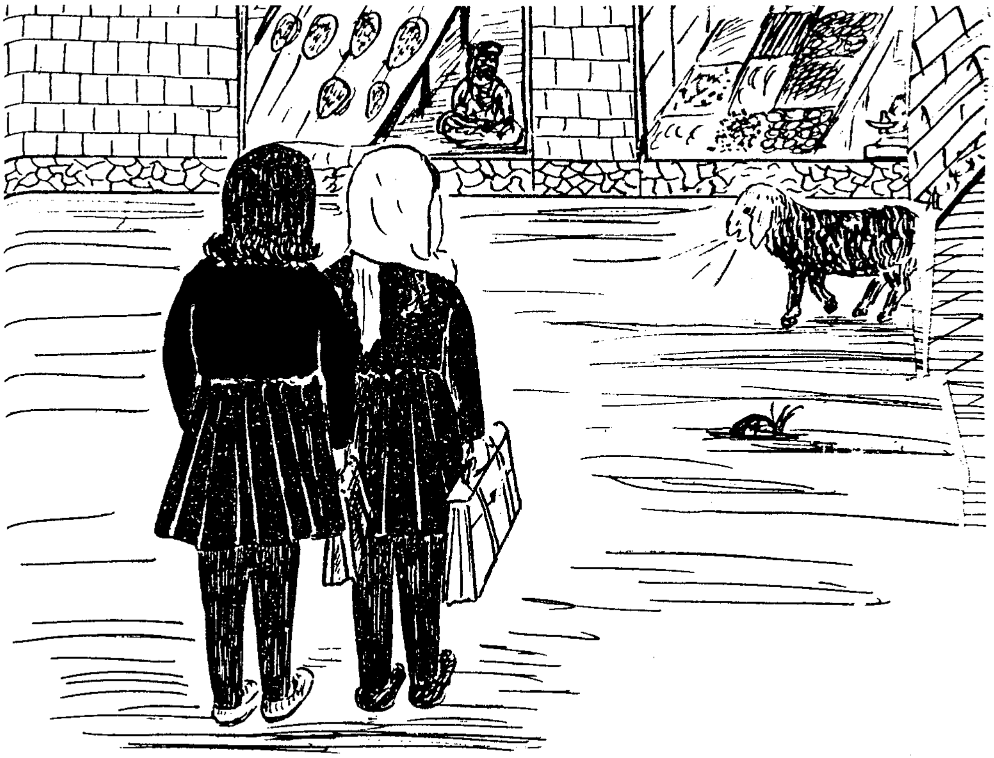

یوه ورځ ملالۍ او لطیفه له ښوونځي څخه کور ته رواني وې. دکانو ته نیږدې یې یو کوچنی وری ولید. لطیفې و ویل، "ملالۍ، دغه وری و ګوره. څنګه امبا امبا کوي. لکه چې ورک شوی دی".

ملالۍ وویل، "هو، زه هم ګومان کوم چې ورک شوی به وي. وګوره، هر چا ته امبا امبا کوي. خو د خلکو پام ورته نه شته".

تمرين:

د لاندي جملو خالي ځايونه د لوړ لوست په مناسبو کلمو ډک کړئ!

مثال: یوه ورځ ______ او _______ له ښوونځي څخه کور ته رواني وې.
جواب: ملالۍ لطيفه

۱ـ دکانو ته ______ يې یو __________ ورى و ليد.

۲ـ لطيفې و ويل، ______، دغه ورى ________.

۳ـ لکه ______ ورک _________ دى.

۴ـ ملالۍ و ويل، _____ زه هم ________ کوم چې ورک شوى به وي.

۵ـ ________ هر چا ته _________ کوي.

۶ـ خو د ________ پام ور ته ________.

۷ـ یوه ______ ملالۍ او لطيفه له ________ څخه ______ ته رواني وې.

لطيفې و ويل ، "هو ، هر چا ته امبا امبا کوي. هغه دی زده کوونکو ته هم امبا امبا کوي. خو د هيچا پام ور ته نشته. هر څوک په خپل کار پسې روان دی".

لطيفه او ملالۍ وري ته ور نيږدې شوې. لطيفې و ويل ، " اې کوچنيه وريه ، دلته څه کوې "؟

وري جواب ور نه کړ. وري امبا امبا کوله.

تمرین :

د لاندي جملو خالي ځایونه د لوړ لوست په مناسبو کلمو ډک کړئ!

مثال : ________ و ویل ، هو ، هر چا ته امبا امبا کوي.

جواب : لطیفې

۱ـ __________ دی _____________ ته هم امبا امبا کوي.

۲ـ ________ د ___________ پام ور ته نشته.

۳ـ هر ________ په ________ کار پسې روان دی.

۴ـ لطیفه او __________ وري ته ______________ شوې.

۵ـ ___________ و ویل ، ________ کوچنیه وریه ، ________ څه کوې؟

۶ـ وري __________ ور نه کړ.

۷ـ لطیفه او ملالۍ _________ ته _________ نږدې شولې.

۸ـ لطیفې و ویل ،____________ وریه ، دلته څه کوې؟

لاندي سویډني جملې په پښتو ترجمه کړئ!

1- Hon kommer till skolan.

____

2- Assadd pratar Pashto.

____

3- Vi är hemma.

____

ملالۍ او لطیفې له هر چا نه پوښتنه کوله ، "دا وری د چا دی"؟ خو چا جواب ور نه کړ .

لطیفې وری له ځان سره کور ته بوت . وري همداسي امبا امبا کوله . لطیفه پوه شوه چي وری وږی دی . وري ته یې وابښه ور کړه او له ځان سره یې و ویل ، "دا وری به زه و ساتم".

تمرين:

د لاندي جملو خالي ځایونه د لوړ لوست په مناسبو کلمو ډک کړئ!

مثال: لطیفې و ویل، هو، ______ امبا امبا کوي.

جواب: هر چا ته

۱ـ لطیفې ______ له ________ سره ________ ته بوت.

۲ـ ______ همداسي امبا امبا کوله.

۳ـ لطیفه __________ چي وری ________ دی.

۴ـ نو ________ ته یې _________ ور کړه

۵ـ او د ځان _________ و ویل،

۶ـ دغه وری به زه ____________.

لاندي پښتو جملې په سویډني ترجمه کئ!

۱ـ دا وری د چا دئ؟

____

۲ـ وری وږی دئ.

____

۳ـ وري جواب ور نه کړ.

____

د لطيفې مور و ويل ، ”دغه کوچنی وری به د چاوي“؟

لطيفې وويل ، ”نه پوهېږم چي د چا به وي“.

د لطيفې مور و ويل ،”راځه چي له ګاونډيانو څخه پوښتنه وکړو“.

لطيفه د خپلو ګاونډيانو کورو ته ولاړه . له هغو څخه يې پوښتنه وکړه، ”ستاسي وری خو به نه وي ورک شوی“؟

ګاونډيانو و ويل ، ”يه ، زموږ وری نه دی ورک شوی“.

تمرین :

د لاندي جملو خالي ځایونه د لوړ لوست په مناسبو کلمو ډک کړئ!

مثال : د لطیفې ________ و ویل ، دغه کوچنی وری به د چا وي ؟

جواب: مور

۱ـ لطیفې و ویل ، نه __________ چي د _______ به وي .

۲ـ د لطیفې _______ و ویل ، _______ چي د ګاونډیانو څخه پوښتنه و کړو .

۳ـ و به _________ چي دا _______ د چا دی .

۴ـ لطیفه د __________ ګاونډیانو کورو ته ولاړه .

۵ـ له ________ څخه یې _________ و کړه ،

۶ـ ستاسي _______ خو به نه وي_______ شوی ؟

۷ـ _________ و ویل ، یه ، ________ وری نه دئ ورک شوی .

۸ـ د لطیفې _______ و ویل ، _______ چي له _________ څخه پوښتنه و کړو.

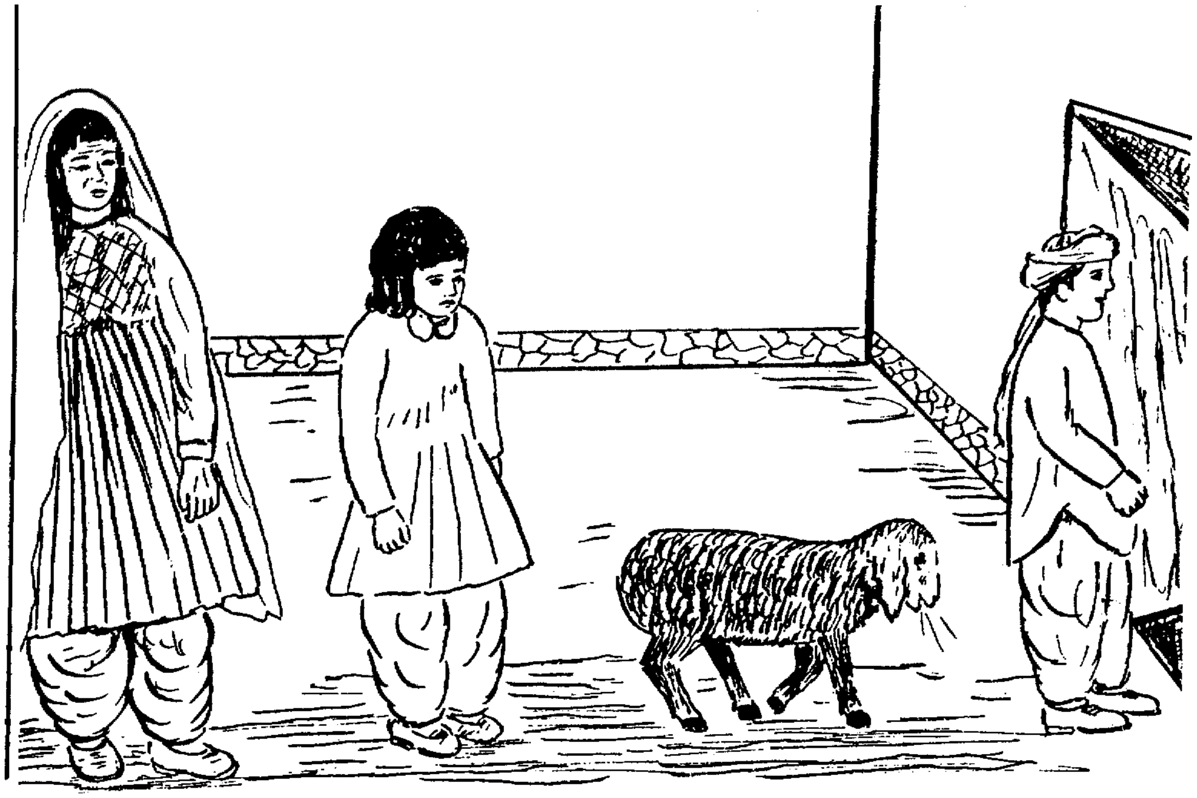

لطيفې له ځانه سره و ويل ، " دا وری د ګاونډيانو هم نه دی.
لکه چې له رمې نه پاتې شوی دی ".

پدې وخت کې يې يو آواز تر غوږ شو . مخ يې ور واړاوه .
که ګوري چې يو کوچنی هلک دی . لطيفې و ليدل چې وری
کوچني هلک ته ور و ځغاست .

لطيفې وويل ، " اوس پوه شوم چې دا وری د چا دی ".

تمرین : د لاندي جملو خالي ځایونه د لوړ لوست په مناسبو کلمو ډک کړئ!
مثال : لطیفې له _____ سره و ویل ،
جواب : ځانه

۱ـ دا وری د ګاونډیانو _____ نه دئ.

۲ـ لکه چي د _______ نه پاته شوی دئ.

۳ـ پدې _______ کي یې یو ________ تر ______ شو.

۴ـ _______ یې ور _______ .

۵ـ که ______ چي یو ________ هلک دئ.

۶ـ لطیفې ________ چي وری کوچي _______ ته ور و _________ .

۷ـ ________ و ویل ، _______ پوه _______

۸ـ چي دا _______ د چا دئ؟

د ایمل باغچه

ايمل د خپلې کورنۍ سره په يوه کوچني کور کې ژوند
کاوه. يوه ورځ د خپل ملګري سورګل کره ولاړ. ايمل و ليده
چې سور ګل دوی په خپل کور کې يوه ښکلې باغچه جوړه
کړې وه. له ځانه سره يې وويل، "موږ هم د کور څنګ ته
يو څه شاړه مځکه لرو. زه به هلته يوه باغچه جوړه
کړم".

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!
مثال: اېمل د خپلي کورنۍ سره په یوه کوچني کور کي ژوند کاوه.

کور
کالي
کورنۍ

۱ـ یوه ورځ اېمل د ______ ملګري سور ګل کره ولاړ.

خپل
زموږ
داسي

۲ـ اېمل و لیده چي ________ دوی

سور ګل
زمرک
پلار

۳ـ په خپل کور کي یوه _________ باغچه جوړه کړې وه.

کوچنۍ
ښکلې
زړه

۴ـ له ________ سره یې و ویل،

ځانه
خور
تا

۵ـ ________ هم د کور څنګ ته یو څه شاړه مځکه لرو.

موږ
تاسي
دوی

۶ـ زه به هم ________ یوه باغچه جوړه کړم.

تا ته
هلته
زموږ

ایمل له شاړي مځکي نه لرګي ، ډبري او نور شیان ټول کړل . پلار یې راغی او پوښتنه یې ځني وکړه ، " ایمله ، څه کوې "؟

ایمل جواب ور کړ ، " پلاره ، زما ملګری سور ګل په خپل کور کي یوه ښکلې باغچه لري . دا ده موږ هم دلته یو څه شاړه مځکه لرو ".

پلار یې و ویل ، " موږ به هم دلته یوه باغچه جوړه کړو ".

تمرین: د ۳ کلِمو څخه یوه د پورتني مخ له جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: اېمل له ___شاړي___ مځکي نه لرګي، ډبري او نور شیان ټولول.

مځکي

شاړي

ډبري

۱ـ پلار یې راغی او ________ یې ځني و کړه،

پوښتنه

کتابونه

کور

۲ـ اېمله ____کوې؟

څه

چا

چیري

۳ـ اېمل _______ ورکړ،

ګل

لوبي

جواب

۴ـ پلاره، زما ________ سور ګل په خپل کور کي یوه ښکلې باغچه لري.

پلار

ملګری

مور

۵ـ دا ده _____ هم دلته یو څه شاړه مځکه لرو.

دوی

زه

موږ

۲ـ پلار یې و ویل، موږ به هم دلته _______ جوړه کړو.

کتاب

باغچه

کالي

د اېمل پلار یوم را واخیست. په یامه یې مځکه اړوله.

اېمل لرګي، ډبرې او نور شیان ځني ټولول. څو ورځې یې پر مځکه باندې کار وکړ. کله چې مځکه واړول شوه، سره یې ور کړه او بیا یې اوبه کړه.

د اېمل پلار و ویل، "اېمله، زموږ د باغچې مځکه اوس د کرلو له پاره تیاره ده".

اېمل و ویل، "د کرلو له پاره تیاره ده"؟

د اېمل پلار و ویل، "هو، د شمال خوا ته به جوار و کرو.

د جنوب خوا ته به نور شیان و کرو".

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: د ایمل پلار یوم را واخیست.

یو وړ
را واخیست
راځي

۱ـ په یامه یې ________ اړوله.

مځکه
ډوډۍ
موټر

۲ـ ایمل لرګي، ________ او نور شیان ځني ټولول.

ډبري
لرګي
مځکه

۳ـ څو ورځي یې پر مځکه باندي ______ و کړ.

مځکه
ډبري
کار

۴ـ کله چي مځکه __________، سره یې ور کړه.

شنه شوه
واړول شوه
راغله

۵ـ زموږ د ________ مځکه اوس د کرلو له پاره تیاره ده.

کور
باغچې
کلي

۲ـ د ایمل پلار و ویل، هو، د شمال خوا ته به ______ و کرو.

جوار
ورجي
بېنډۍ

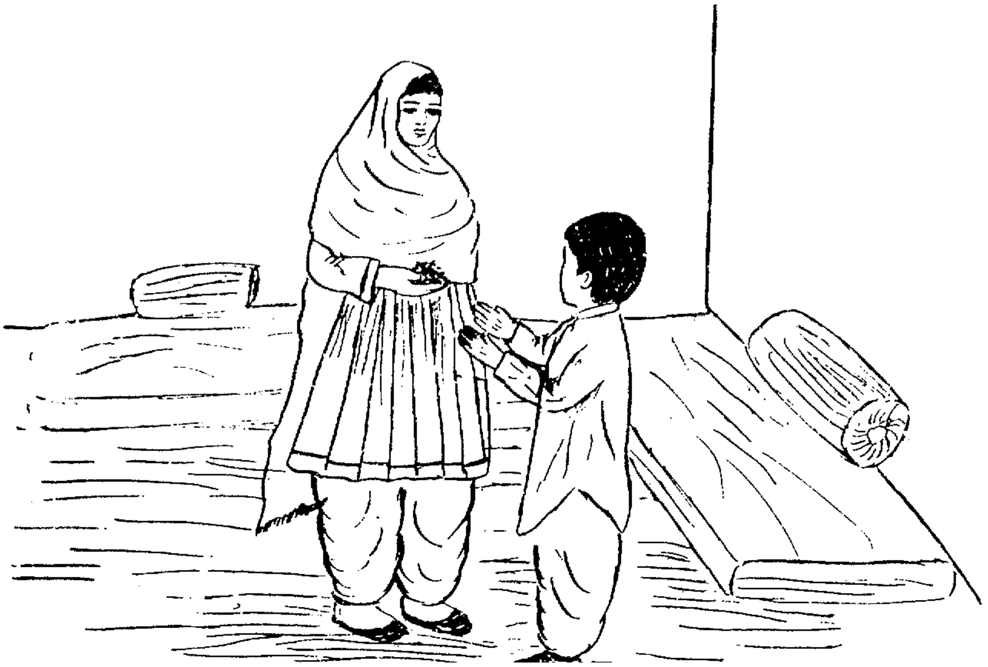

ايمل و ويل ، " پلاره ، زه له کوره جوار راوړم "؟

پلار يې و ويل ، " هو ، ولاړ شه جوار راوړه ".

ايمل کور ته ولاړ . مور ته يې و ويل ، " موري ، موږ غواړو د باغچې شمال ته جوار وکرو . يو څه جوار راکړه چې د پلار سره يې په باغچه کي و کرم ".

مور يې و ويل ، " جوار به در کړم ، خو ولي يې د باغچې شمال ته کرئ ".

ايمل جواب ور کړ ، " زه هم نه پوهېږم ". له پلار څخه به پوښتنه وکړم ".

تمرین: د ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ د جملو سره برابره ده، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: اېمل و ویل، پلاره، زه له کوره جوار راوړم؟

کوره

جوار

یوم

۱ـ پلار یې و ویل، ____، ولاړ شه جوار راوړه.

راځه

هو

دوی

۲ـ اېمل کور ته ولاړ. ________ ته یې و ویل،

مور

دوی

ښوونکي

۳ـ موري، مور غواړو د باغچې ________ ته جوار و کرو.

کښته

شمال

پلار

۴ـ څه ______ راکړه چې له پلار سره یې په باغچه کې و کرم.

کالي

غوا

جوار

۵ـ مور یې و ویل، جوار به ________ خو ولي یې د باغچې شمال ته کرئ؟

درکړم

ځي

قلم

۶ـ اېمل جواب ور کړ، زه هم نه ________.

پوهېږم

ځي

مور

اېمل جوار راوړل او پلار ته يې و ويل ، پلاره، موږ ولي جوار د باغچې شمال ته کرو ؟ ولي يې د جنوب خوا ته نه کرو ”؟

پلار يې و ويل ، ” د جوارو بوټي ډېر جګيږي او پر نورو شيانو سيورى کوي”. نو د جنوب خوا ته به نور شيان و کرو ”.

اېمل و ويل ، ”جوار چې پر نورو شيانو سيورى وکړي نو څه کيږي ”؟

پلار يې جواب ورکړ ، ” په سيوري کې د نورو شيانو بوټي ښه وده نه کوي ”.

تمرین: له ۳ کلمو څخه یوه د پورتني مخ له جملو سره برابره ده ، د جملې پر خالي ځای یې و لیکئ!

مثال: اېمل او ________ یې جوار کرل.

پلار
جوار
ببښدۍ

۱ـ اېمل په _____ کي څلور دانې جوار تر خاورو لاندي کول او پلار ته یې و ویل:

هر ځای
دلته
هلته

۲ـ یوه یې د ________.

غوا
موږک
سپي

۳ـ یوه یې د ________.

کارګه
موټر
یوم

۴ـ یوه یې د ________.

ماهیانو
چرګانو
غوایانو

۵ـ یوه به یې ________ شي.

مړه
توره
شنه

۲ـ پلار یې و ویل، اېمله ______ مه کوه.

راشه
داسي
واخله

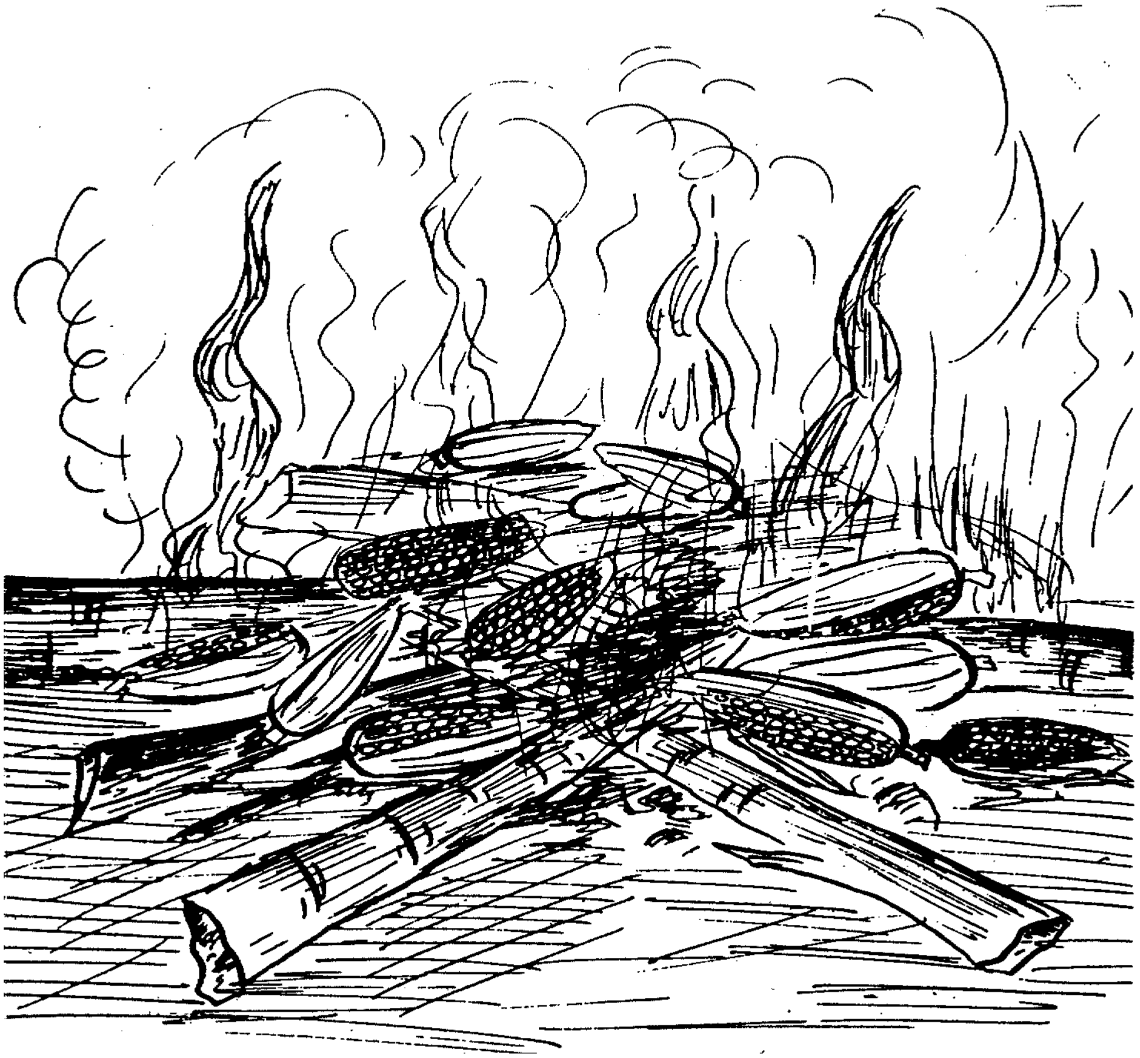

د جوارو ډاډه

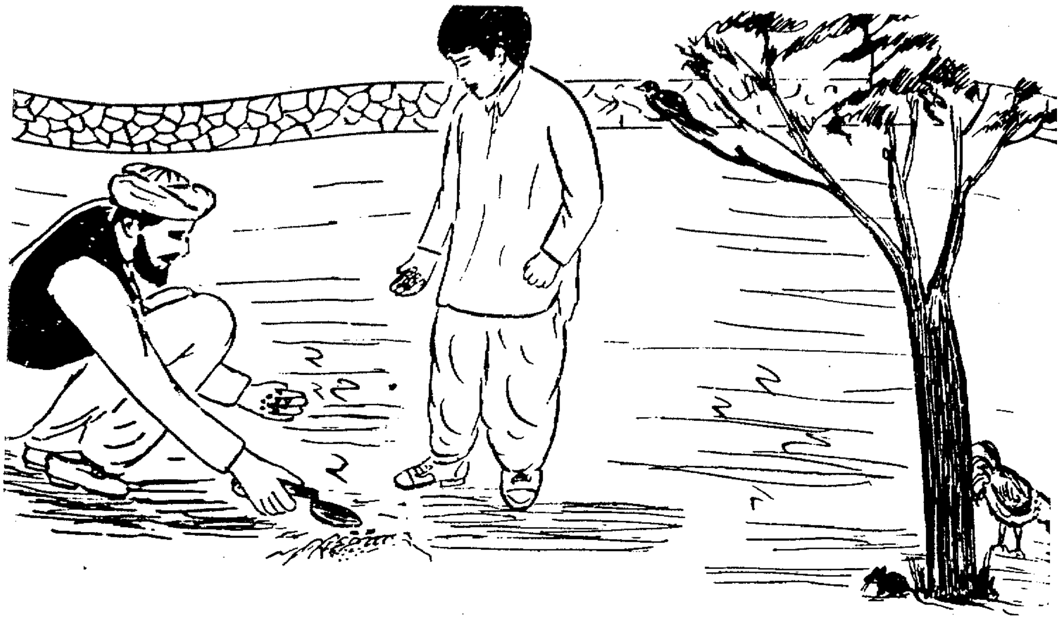

ایمل او پلار یې جوار کرل. ایمل په هر ځای کې څلور دانې جوار تر خاورو لاندې کول او پلار ته یې و ویل:

"یوه یې د موږک
یوه یې د کارګه
یوه یې د چرګانو
یوه به یې شنه شي".

پلار یې و ویل، "ایمله، داسې مه کوه. په هر ځای کې یوه دانه جوار تر خاورو لاندې کړه".

سنک سدو له ليري و ليد او ور ږغ يې کړ ، " سدو ، چيري ځې ".

سدو و ويل ، " زه د خپل پلار سره د جوارو ډاډې ته ځم. بازګل را سره ځي ته هم را سره ځې "؟

سنک و ويل ، " و دربږه چي زه له خپلي مور څخه اجازه وغواړم ".

سنک له خپلي مور څخه اجازه واخیسته. ټول د سدو له پلار سره د جوارو ډاډې ته روان شول. کله چي د جوارو پټي ته و رسېدل و يې ليدل چي جوار د ډاډې دي.

سنک پوښتنه و کړه، "ډاډه به چيري و کړو"؟

بازګل جواب ور کړ، "دا ځای خو د ډاډې نه دی. لمر ډېر تود دی. په لمر کي ډاډه نه شو کولای. راځئ چي د ونو تر سیوري لاندي د ډاډې له پاره ځای خوښ کړو".

سنک و ویل ، " زه به په سیوري کې د ډوډۍ له پاره ځای جوړ کړم ".

بازګل و ویل ، " زه به لرګي را ټول کړم ".

سدو و ویل ، " زه به جوار راوړم ".

سنک و ویل ، " اوس چې د ډوډۍ له پاره ټول شیان تیار شول ، اور به څوک بل کړي "؟

د سدو پلار جواب ور کړ ، " اور به زه بل کړم ".

د سدو پلار اور بل کړ ، خو ښه نه بلېدی. سدو او ملګري
يې نه پوهېدل چې اور ولې ښه نه بلېږي . د سدو پلار د
ولې له وني څخه يوه لښته را ښرې کړه . پوستکی يې ځني
و ايست او باز ګل ته يې ور کړ. باز ګل اور پرې پو کړ .
سدو او سنک و ليده چې اور ښه بل شو . نو دوی هم د
ولې د لښتو څخه پوستکي و ايستل . اور يې پرې پو کاوه.
جوار يې ورو ورو پخول او خوړل يې .

تمرین:

د لاندي لغاتو څخه جملې جوړي کړئ!

مثال: لوبي

جواب: زده کوونکي د ښوونځي په میدان کي *لوبي* کوي.

۱ـ و ویل

۲ـ و ګوره

۳ـ هلکان

۴ـ والي بال

۵ـ څم

۶ـ نجوني

۷ـ سره

---

alirasulzada@hotmail.com

ليكونكى: عبدالعلي رسول زاده

https://pashto.se